

ZAKON O ZAŠTITI TRŽIŠNOG NATJECANJA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineje 1. i članka 49. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Zadaća je prava i politike zaštite tržišnog natjecanja spriječiti postupanja na tržištu koja određene poduzetnike stavljaju u neopravdano povoljniji položaj u odnosu na njihove konkurente, čime se ugrožava i onemogućuje tržišno natjecanje među njima, a s krajnjim negativnim posljedicama za potrošače, razvoj tržišnog natjecanja i rast konkurentnosti domaćeg gospodarstva u cjelini. Neopravdano povoljniji tržišni položaj najčešće je posljedica ponašanja poduzetnika koji svojom tržišnom snagom ili međusobnim dogovorima o cijenama, podjeli tržišta, nezakonitim stjecanjima i preuzimanjima te sličnim aktivnostima nameću svoja „pravila igre“. Kako bi se to onemogućilo, potrebno je osigurati zakonsku zaštitu slobode tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj, kao što je to slučaj u svim državama koje razvijaju tržišno gospodarstvo. Ta se zaštita provodi Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 122/03) te uredbama Vlade Republike Hrvatske s ciljem osiguranja jednakih uvjeta na tržištu za sve poduzetnike bez obzira na njihovu veličinu i tržišnu snagu te sprječavanja narušavanja, ograničavanja ili ukidanja tržišnog natjecanja na određenim tržištima. Pored ovog Zakona koji je opći propis o zaštiti tržišnog natjecanja, važno je spomenuti i Zakon o kreditnim institucijama („Narodne novine“, broj 117/2008), kojim je zaštita tržišnog natjecanja u bankarskom sektoru povjerena Hrvatskoj narodnoj banci, te Zakon o medijima („Narodne novine“, broj 59/2004) i Zakon o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 122/2003) koji, kao *lex specialis*, uređuju posebna pravila u svezi s koncentracijama na području medija.

Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja uređena su pitanja koja se odnose na sporazume među poduzetnicima, vladajući položaj i njegove zlouporabe, kao i na kontrolu koncentracija (spajanja, preuzimanja, stjecanje kontrole). Kao što je spomenuto, temeljem ovog Zakona donesen je niz provedbenih propisa kojima je Hrvatska u svoj zakonodavni okvir prenijela većinu propisa i normi iz pravne stečevine EZ-a (*acquis*), kojim je uređena problematika zaštite tržišnog natjecanja u Europskoj uniji. Naime, Hrvatska je Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) preuzela, ne samo obvezu prioritenog usklađivanja zakonodavstva s područja unutarnjeg tržišta s *acquis* (članak 69. SSP-a), već i kontrolu sporazuma među poduzetnicima čiji je cilj ili učinak sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja kao i zlouporaba vladajućeg položaja jednog ili više poduzetnika na

teritoriju Zajednice ili Hrvatske u cjelini, ili u njihovim značajnim dijelovima (članak 70. SSP-a) ako utječu na međusobnu trgovinu između Hrvatske i Zajednice. Pritom, prihvaćeno je i da će se svako postupanje suprotno spomenutim odredbama SSP-a ocjenjivati na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o zaštiti tržišnog natjecanja u Zajednici, posebice članaka 81., 82., 86., i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice kao i instrumenata za tumačenje koje su usvojile inistitucije Zajednice.

Drugim riječima, glede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja Republika Hrvatska obvezala se, kako na primjenu svih normi pravne stečevine s ovog područja, tako i na provedbu koja se temelji na odlukama tijela i institucija Zajednice kao što su Europska komisija i osobito europski sudovi (Prvostupanjski sud EZ-a i Europski sud pravde).

Nadalje, SSP-om se Republika Hrvatska obvezala operativno neovisnom javnom tijelu povjeriti ovlasti za potpunu primjenu preuzetih obveza.

Polazeći od spomenutog, provedba Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja povjerena je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, kao pravnoj osobi s javnim ovlastima koja za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru. Agencija je nadležna za sva pitanja u svezi sa zaštitom tržišnog natjecanja, osim ako ona nisu u nadležnosti nekog drugog tijela zaduženog za ta pitanja u nekoj posebnoj djelatnosti (HNB na području bankarstva, primjerice). Tijelo koje upravlja radom Agencije je Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja, a predsjednik Vijeća zastupa, predstavlja i rukovodi Agencijom.

Premda je važeći Zakon u svojoj glavnini usklađen s pravnom stečevinom EZ-a, tijekom njegove provedbe pokazalo se da ipak postoji niz problema u primjeni čiji je krajnji rezultat nedovoljno učinkovit sustav zaštite tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj koji ne potiče jačanje poduzetničke aktivnosti, a ne donosi ni koristi potrošačima u mjeri u kojoj je to slučaj u državama članicama EU. Naime, Zakonom su uređena pravila u području zaštite tržišnog natjecanja, propisane kazne za njihovo kršenje te date ovlasti Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja za utvrđivanje povreda Zakona. Odluke Agencije su konačne u upravnom postupku i protiv njih nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može pred Upravnim sudom Republike Hrvatske tužbom pokrenuti upravni spor. Istodobno, kažnjavanje poduzetnika za učinjene povrede, koje Zakon karakterizira kao prekršaj, dato je u nadležnost lokalnim prekršajnim sudovima prema sjedištu svakog poduzetnika. Upravo u tome se nalazi i najveći nedostatak važećeg Zakona što potvrđuju i slijedeći podaci: u razdoblju od 2004. do kraja 2008. godine Agencija je ustanovila povrede Zakona u više od stotinu slučajeva, podnijela isto toliko prekršajnih prijava (optužnih prijedloga) nadležnim prekršajnim sudovima pretežito za teške povrede Zakona kod kojih je propisana kazna i do 10 posto ukupnog prihoda poduzetnika, a sudovi su u razdoblju od 5 godina izrekli kazne u ukupnom iznosu od oko milijun kuna.

Neprijeporno je dakle da najveći problem u primjeni Zakona predstavlja činjenica da se povreda odredaba Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja smatra prekršajem. Takvo zakonsko rješenje ne postoji niti u jednoj od država članica EU, gdje takve povrede predstavljaju ili kaznena djela ili djela „*sui generis*“.

Nadalje, sustav u kojem dva različita suda odlučuju o odluci Agencije dovodi do toga

da veliki broj prekršajnih sudova odgađa donošenje odluke o kazni za povredu Zakona do donošenja pravomoćne odluke Upravnog suda Republike Hrvatske, proglašavajući to prethodnim pitanjem. To rezultira dugogodišnjim postupcima i zastarama, čemu treba dodati i vrlo raširenu primjenu instituta ublažavanja kazni što također pokazuju odluke prekršajnih sudova. Takvim pristupom u pitanje se dovodi i svrha samog Zakona odnosno postojanja tijela koje je osnovano upravo s ciljem nadzora nad ponašanjem poduzetnika na tržištu, koje se financira iz državnog proračuna, a čije odluke se spomenutim odnosom prekršajnih sudova relativiziraju ili čak negiraju. Međutim, takav pristup prvenstveno je posljedica nedovoljnog poznavanja i nerazumijevanja ove materije. Naime, pravo zaštite tržišnog natjecanja nova je grana prava u našoj zemlji, iznimno vezana uz ekonomiju i poznavanje tržišnih procesa i zakonitosti, te je potrebna vrlo uska i dugotrajna specijalizacija kako bi se u cijelosti shvatio sustav zaštite tržišnog natjecanja i postigla izvrsnost u odlučivanju. Odlukama Agencije utvrđuju se povrede Zakona, temeljem provedenih, vrlo složenih ekonomskih i ekonometrijskih analiza, primjene kriterija iz najnovije prakse europskih sudova, dokumenata EK i slično. Istodobno, o kazni za te povrede odlučuje više od 100 prekršajnih sudova odnosno nekoliko stotina sudaca, pa kod tih sudova spomenutu specijalizaciju i stručnost nije moguće ni očekivati, a niti postići.

S druge pak strane, pravo i politika zaštite tržišnog natjecanja u EU imaju iznimnu važnost, ne samo radi zaštite tržišnih prava i sloboda svakog poduzetnika bez obzira na snagu i veličinu, kao što je to slučaj u SAD i drugim tržišnim gospodarstvima, već su jedan od ključnih instrumenata stvaranja jedinstvenog unutarnjeg tržišta Zajednice. Nakon ukidanja carina i drugih trgovinskih prepreka u međusobnoj trgovini među državama članicama, sljedeći važan korak, sukladno odredbama Ugovora o osnivanju EZ-a, je i osiguranje uvjeta za nesmetanu konkurenciju među poduzetnicima iz svih država članica. Zato je u EU, pored temeljnih odredbi sadržanih u Ugovoru o osnivanju, u proteklih pedeset godina razvijen vrlo složen sustav pravila i normi zaštite tržišnog natjecanja, a u njihovoj provedbi tijela i institucije Zajednice preuzele su ulogu svjetskog lidera koji uspostavlja nove standarde i mjerila na ovom području (osobito nakon slučaj Microsoft).

Polazeći od spomenutog, od Hrvatske, kao i od drugih država koje pristupaju EU se već tijekom priprema za članstvo zahtijeva sljedeće: a) zakonodavni okvir koji će u cjelosti biti harmoniziran s pravilima o zaštiti tržišnog natjecanja u EU, b) institucija koja će biti u stanju, znanjem i svojim administrativnim kapacitetima, provoditi to zakonodavstvo, c) primjena i provedba propisa sukladno praksi u EU i njenim državama članicama, što se mjeri brojem i kvalitetom donesenih odluka i visinom izrečenih kazni.

Radi ispunjavanja spomenutih zahtjeva potrebno je doraditi postojeći sustav zaštite tržišnog natjecanja u našoj zemlji, pri čemu uz daljnje usklađivanje pojedinih instituta zaštite tržišnog natjecanja, najveću reformu treba osigurati u dijelu koji se odnosi na provedbu i primjenu tog sustava. Drugim riječima, kako bi se spomenuti, a bitan nedostatak Zakona odnosno njegove primjene riješio, sukladno iskustvu i praksi EU, ali i vrlo jasnim preporukama Europske komisije izrečenim u godišnjim izvješćima o napretku (Progress Report) i prilikom pregovora u poglavlju 8. Tržišno natjecanje, potrebno je u cjelosti u praksi provesti preuzetu obvezu iz članka 70. SSP-a odnosno neovisnom javnom tijelu koje je nadležno za utvrđivanje povreda Zakona, povjeriti i ovlasti za izricanje sankcija za te povrede. Dobivanjem ovlasti za izricanje upravno

kaznenih mjera, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja bi dobila učinkovit instrumentarij odnosno sredstvo za sankcioniranje poduzetnika koji krše Zakon, a također, postiglo bi se, kako djelotvorno odvratanje od budućih kršenja Zakona, tako i oduzimanje dobiti stečene nezakonitim ponašanjem na tržištu. Premda se radi o određenom presedanu u hrvatskom pravnom sustavu, nakon niza provedenih stručnih konzultacija i analize rješenja u drugim državama, osobito članicama EU, ali i onima u susjedstvu (BiH, Srbija) ustanovilo se da jedino takav sustav, svojevrsno *sui generis* rješenje, može jamčiti uspostavu djelotvornog sustava zaštite tržišnog natjecanja u našoj zemlji. Pritom je važno naglasiti da u državama članicama Europske unije Agenciji srodna tijela izriču kazne zbog povrede Zakona, te da jedan sud odlučuje i o zakonitosti odluka i o visini kazne koje su izrekla ta tijela. Pored navedenoga, većina država članica EU u propisima koji uređuju zaštitu tržišnog natjecanja imaju ugrađene odredbe o oslobođenju ili ublažavanju kazni poduzetnicima sudionicima kartelnih sporazuma (engl. naziv: *leniency programme*) koji tijelima srodnim Agenciji prvi otkriju kartel ili iznesu dokaze o postojanju kartela. Stoga su odredbe koje uređuju ovu problematiku na odgovarajući način ugrađene i u ovaj konačni prijedlog Zakona.

Predloženim konačnim prijedlogom Zakona uvode se novi instituti u hrvatski pravni sustav, poput već spomenute mogućnosti oslobađanja od kazni ili njenog smanjenja za poduzetnike „zviždače“, a detaljno se uređuju i pitanja u svezi pretraga poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava u svrhu provedbe dokaznog postupka u slučaju otkrivanja kartela. Također, na području ocjene koncentracija poduzetnika predviđena je mogućnost skraćenog postupka ocjene prijave nespornih koncentracija što bi trebalo povećati brzinu i učinkovitost rada Agencije. Kako bi se ove i ostale novine u hrvatskom pravu tržišnog natjecanja detaljno uredile, predviđa se donošenje nekoliko novih provedbenih uredbi, kao i manje izmjene postojećih uredbi.

Pored detaljno opisanih novosti koje se odnose na povećanje djelotvornosti i učinkovitosti sustava zaštite tržišnog natjecanja, konačni prijedlog Zakona u bitnome predviđa i sljedeće:

- opširniju definiciju pojma poduzetnika, a naročito u odnosu na poduzetnike koji pružaju usluge od općeg javnog interesa, a po svojoj su prirodi monopol, čime je navedena odredba u potpunosti usklađena s člankom 86. stavkom 2. Ugovora o EZ-u;
- uvjete za skupna izuzeća sukladno članku 81. stavku 3. Ugovora o EZ-u i za sporazume u sektoru transporta;
- ukidanje instituta pojedinačnog izuzeća sporazuma;
- utvrđivanje parametara temeljem kojih će se smatrati da se poduzetnik nalazi u vladajućem položaju i kada je njegov tržišni udjel manji od onog zakonom presumiranog udjela za postojanje vladajućeg položaja;
- pojašnjene strukturne mjere i mjere praćenja poslovanja poduzetnika u svrhu postizanja još veće transparentnosti, u dijelu koji se odnosi na rješenja Agencije kojima se utvrđuje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika;
- uvođenje testa značajnog narušavanja tržišnog natjecanja kod ocjene koncentracija sukladno Uredbi Vijeća (EZ) broj 139/2004;

- uvođenje detaljnih kriterija za izračun ukupnog prihoda kreditnih i drugih financijskih institucija;
- uvođenje skraćenog postupka ocjene koncentracije, te Kratkog obrasca prijave koncentracije uz taksativno navođenje kriterija i slučajeva u kojima se takav postupak može primijeniti;
- pokretanje postupka ocjene sporazuma radi utvrđivanja zabranjenih sporazuma i radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja po službenoj dužnosti (*ex officio*), a podnositelj zahtjeva za pokretanjem postupka nema položaj stranke;
- dostavljanje strankama protiv kojih je pokrenut postupak po provedenom postupku pisane Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku (tzv. *Statement of objections*) kako bi se strankama osiguralo odgovarajuće pravo na obranu. Na navedenu Obavijest stranke imaju mogućnost očitovati se pisanim putem, te predlagati dodatne dokaze i zatražiti održavanje usmene rasprave. Navedena Obavijest dostavlja se i podnositelju inicijative koji također ima mogućnost poslati svoje pisane komentare;
- listu kriterija za ocjenu koja će se informacija smatrati poslovnom tajnom odnosno koje informacije Agencija neće smatrati poslovnom tajnom;
- novi sustav utvrđivanja povrede ZZTN-a i naknade štete pred nadležnim trgovačkim sudom koji je bliži rješenjima u EU;
- utvrđivanje kriterija za izricanje upravno kaznene mjere koji uzima u obzir težinu i vrijeme trajanja povrede, te otegotne i olakotne okolnosti pri utvrđivanju visine upravno kaznene mjere;
- donošenje jedinstvenog rješenja kojim se utvrđuje narušavanje tržišnog natjecanja, postojanje uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere i utvrđuje visina upravno kaznene mjere;
- propisivanje smanjenja i oslobođenja kazne za poduzetnike koji surađuju s Agencijom isključivo u postupcima utvrđivanja zabranjenih sporazuma poduzetnika u svrhu uvođenja tzv. programa zviždača (*leniency*);
- promjena nadležnosti suda za odlučivanje o zakonitosti rješenja Agencije kojima se okončava postupak pred Agencijom i odluka kojima se određuje visina sankcija za kršenje odredbi ZZTN-a na način da za obje vrste odluka bude nadležan samo jedan sud (Upravni sud RH). Stranke imaju pravo tužbom pokrenuti upravni spor protiv rješenja Agencije uključujući i u dijelu rješenja kojim se utvrđuje visina upravno kaznene mjere;
- predviđa se žurnost pri odlučivanju Upravnog suda.

Konačni prijedlog Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja izrađen je uz pomoć stručnih konzultantima u okviru EU Twinning projekta „Jačanje kapaciteta za upravljanje i provođenje EU politika tržišnog natjecanja i državnih potpora“ i u cjelosti je usklađen sa svim temeljnim propisima Europske unije koji čine važeći zakonodavni okvir u području zaštite tržišnog natjecanja, i to kako slijedi:

- Ugovor o osnivanju Europske zajednice (članci 81., 82., 86.);
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su sadržana u članku 81. i 82. Ugovora o EZ-u;
- Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija

između poduzetnika;

- Uredba Europske komisije br. 802/2004 od 7. travnja 2004. o provedbi Uredbe Europske komisije br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika;
- Obavijest Komisije o pojednostavljenom postupku za određene koncentracije sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004;
- Smjernice o metodi utvrđivanja kazni koje su propisane temeljem članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 1/2003;
- Uredba Komisije EZ br. 773/2004 od 7. travnja 2004 koja se odnosi na postupke koje provodi Komisija temeljem članaka 81. i 82. Ugovora o EZ-u;
- Obavijest Komisije o pravu uvida u spis u postupcima koje vodi Komisija temeljem članaka 81. i 81. Ugovora o Europskoj zajednici, članaka 53., 54. i 57. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru i Uredbe Vijeća (EZ-a) br 139/2004;
- Uredba Vijeća (EZ-a) br. 1419/2006 od 25. rujna 2006. kojom se ukida Uredba (EEZ-a) br. 4056/86 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 85. i članka 86. Ugovora o EZ-u-u na pomorski prijevoz, i kojom se dopunjuje i izmjenjuje Uredba (EZ-a) br. 1/2003 u smislu dopune područja primjene na obalnu plovidbu i međunarodnu slobodnu plovidbu;
- Uredba Europske komisije (EZ-a) br. 1459/2006 od 28. rujna 2006. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora o EZ-u-u na određene kategorije sporazuma i usklađena djelovanja koji se odnose na dogovore o tarifama u putničkom prijevozu na redovnim zračnim linijama te raspored i dodjelu vremena slijetanja i polijetanja u zračnim lukama;
- Obavijest Komisije o postupanju Komisije po zahtjevima temeljem članaka 81. i 82. Ugovora o EZ-u (Službeni List C 101 od 27.04.2004.);
- Obavijest Komisije o oslobađanju od kazni i smanjivanju kazni u slučajevima kartela;
- Presuda Europskog suda u predmetu Hoffman-La Roche -v- Commission (predmet broj: 85/76, 1979, ECR 461);
- Presuda Europskog suda u predmetu United Brands -v- Commission (predmet broj: 27/76, 1978, ECR 207);
- Odluka Europske komisije u predmetu Virgin/British Airways (IV/D-2//34.780 I, OJ L 30, 1).

Predlagatelj je svjestan činjenice da pojedina rješenja ovog prijedloga Zakona predstavljaju novost u važećem pravnom sustavu Republike Hrvatske, ali imajući u vidu potrebu za učinkovitim sustavom zaštite tržišnog natjecanja, kao i činjenicu da je pravo tržišnog natjecanja područje koje se prioritarno mora uskladiti s pravnom stečevinom EU, izrađen je prijedlog Zakona koji u ovom trenutku za Republiku Hrvatsku predstavlja optimum s aspekta svrhe koja se njegovim donošenjem želi postići.

Prijedlog zakona uređuje pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja, oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja te upravno kaznene mjere za povrede odredaba Zakona, sudsku zaštitu i objavu odluka, te ovlasti, zadaće i ustroj Agencije kao tijela nadležnog za provedbu Zakona.

Prijedlog Zakona dostavljen je i nadležnim tijelima Europske komisije radi davanja mišljenja, te su primjedbe Opće uprave za tržišno natjecanje (DG Competition) u cjelosti ugrađene u tekst Zakona.

Prijedlog Zakona sastoji se od jedanaest cjelina:

- I. Opće odredbe
- II. Sporazumi poduzetnika
- III. Vladajući položaj i ograničavajuća djelovanja
- IV. Koncentracije poduzetnika
- V. Stručna mišljenja Agencije
- VI. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
- VII. Postupak u nadležnosti Agencije
- VIII. Upravno kazne mjere
- IX. Suradnja Agencije s drugim tijelima i sudska zaštita
- X. Izvršenje upravno kaznene mjere, zastara i troškovi postupka
- XI. Prijelazne i završne odredbe

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, niti u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Budući da Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja predstavlja zakonodavnu mjeru iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji za 2008. godinu, kojom se hrvatsko zakonodavstvo usklađuje s mjerodavnom pravnom stečevinom Europske unije u području zaštite tržišnog natjecanja, na temelju članka 161. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 6/02 - pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04 i 39/08) predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku, objedinjujući prvo i drugo čitanje.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Konačan prijedlog Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, s obrazloženjem pojedinih odredba Zakona, dan je u slijedećem tekstu:

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI TRŽIŠNOG NATJECANJA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja, ovlasti i zadaće te ustrojstvo tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i postupanje u vezi s provedbom ovoga Zakona.

Primjena Zakona

Članak 2.

Ovaj se Zakon primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: narušavanje tržišnog natjecanja) od strane poduzetnika, na teritoriju Republike Hrvatske ili izvan teritorija Republike Hrvatske, ako imaju učinak na Republiku Hrvatsku.

Pojam poduzetnika

Članak 3.

(1) Poduzetnicima u smislu ovoga Zakona smatraju se trgovačka društva, trgovci pojedinci, obrtnici i druge pravne i fizičke osobe koje obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluju u proizvodnji i/ili prometu robe odnosno pružanju usluga, državna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kada izravno ili neizravno djeluju na tržištu, kao i sve druge pravne ili fizičke osobe (udruge, sportske organizacije, ustanove, vlasnici autorskih i sličnih prava i ostali) koje djeluju na tržištu.

(2) Pravni oblik, način financiranja i namjera ili činjenica ostvarivanja dobiti, sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu, kao i činjenica obavlja li se djelatnost na tržištu izravno ili neizravno, trajno, povremeno ili jednokratno, nije od utjecaja na određivanje pojma poduzetnika iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ovaj se Zakon primjenjuje i na poduzetnike kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, poduzetnika koji su po svojoj prirodi monopoli koji ostvaruju prihod ili kojima je, na temelju dodijeljenih posebnih ili isključivih prava, povjereno obavljanje određene djelatnosti, i to samo u slučajevima ako primjena ovoga Zakona ne bi sprječavala, pravno i činjenično, obavljanje zadaća koje su im posebnim propisima i mjerama utvrđene i zbog kojih su te osobe osnovane.

Poduzetnik pod kontrolom drugog poduzetnika

Članak 4.

(1) Poduzetnikom pod kontrolom drugog poduzetnika smatra se poduzetnik u kojem drugi poduzetnik izravno ili neizravno:

1. ima više od polovine udjela ili dionica, ili
2. može ostvarivati više od polovine glasačkih prava, ili
3. ima pravo na postavljanje više od polovine članova uprave, ili nadzornog odbora, ili odgovarajućeg tijela za upravljanje te vođenje poslova, ili
4. na drugi način ima pravo na upravljanje poslovanjem poduzetnika.

(2) Poduzetnici iz stavka 1. ovoga članka smatraju se jednim gospodarskim subjektom.

Pravni odnosi i poduzetnici na koje se ovaj Zakon ne primjenjuje

Članak 5.

Ovaj se Zakon ne primjenjuje na odnose između poslodavaca i radnika te na odnose koji su uređeni kolektivnim ugovorima između poslodavaca i sindikata.

Nadležnost tijela za provedbu ovoga Zakona

Članak 6.

Za provedbu ovoga Zakona nadležna je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija).

Mjerodavno tržište

Članak 7.

(1) U smislu ovoga Zakona, mjerodavno tržište određuje se kao tržište određene robe i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području.

(2) Mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve robe i/ili usluge za koje potrošači smatraju da su međusobno zamjenjive s obzirom na njihove bitne značajke, cijenu ili način uporabe.

(3) Mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća zemljopisno područje na kojem poduzetnici sudjeluju u ponudi ili nabavi robe i/ili usluga.

(4) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Agencije utvrditi kriterije i način određivanja mjerodavnog tržišta.

II. SPORAZUMI PODUZETNIKA

Zabranjeni sporazumi

Članak 8.

(1) Zabranjeni su svi sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a osobito oni kojima se:

1. izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti,

2. ograničava ili nadzire proizvodnja, tržište, tehnološki razvoj ili ulaganje,

3. dijele tržišta ili izvori nabave,

4. primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju,

5. uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem od drugih ugovornih strana dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora.

(2) Sporazumima u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito ugovori, pojedine odredbe ugovora, usmeni ili pisani dogovori među poduzetnicima

te usklađena praksa koja je posljedica takvih dogovora, odluke poduzetnika ili udruženja poduzetnika, opći uvjeti poslovanja i drugi akti poduzetnika koji jesu ili mogu biti sastavni dio ugovora i slično, neovisno o tome jesu li takvi sporazumi sklopljeni između poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (horizontalni sporazumi) ili između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (vertikalni sporazumi).

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, određeni sporazumi neće se smatrati zabranjenim sporazumima, odnosno izuzet će se od opće zabrane ako kumulativno, za vrijeme njihova trajanja, ispunjavaju sljedeće uvjete i to:

1. pridonose unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga ili promicanju tehnološkog ili gospodarskog razvoja,
2. pružaju potrošačima razmjernu korist,
3. poduzetnicima ne nameću ograničenja koja nisu neophodna za postizanje navedenih ciljeva i
4. poduzetnicima ne omogućuju isključivanje znatnog dijela konkurencije s tržišta, za robe i/ili usluge koje su predmetom sporazuma.

(4) Sporazumi kojima se narušava tržišno natjecanje u smislu stavka 1. ovoga članka, a koji ne ispunjavaju uvjete iz stavka 3. ovoga članka, ili na koje se ne odnosi članak 10. ovoga Zakona, su *ex lege* ništetni.

(5) Teret dokaza o postojanju uvjeta iz stavka 3. ovoga članka snose poduzetnici sudionici sporazuma.

Rješenje o utvrđivanju zabranjenog sporazuma

Članak 9.

Agencija na temelju odredbe članka 8. stavaka 1. i 4. ovoga Zakona rješenjem:

1. utvrđuje postojanje zabranjenog sporazuma, sudionike tog sporazuma, vrstu sporazuma, robe i/ili usluge na koje sporazum ima ili može imati učinak, zemljopisno područje na kojem sporazum ima učinak, trajanje sporazuma, cilj sporazuma i način provođenja sporazuma,
2. određuje mjere, uvjete i rokove za otklanjanje štetnih učinaka zabranjenog sporazuma,
3. izriče upravno kaznenu mjeru sukladno odredbama ovoga Zakona.

Skupno izuzeće

Članak 10.

(1) Propisima o skupnom izuzeću utvrđuju se uvjeti koje pojedini sporazumi moraju ispuniti kako bi bili izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Agencije propisati uvjete za skupna izuzeća, a osobito za:

1. vertikalne sporazume kojima se smatraju sporazumi između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije, a osobito sporazumi o isključivoj distribuciji, selektivnoj distribuciji, isključivoj kupnji i franchisingu,
2. horizontalne sporazume kojima se smatraju sporazumi između poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije, a osobito sporazumi o istraživanju i razvoju te o specijalizaciji,

3. sporazume o prijenosu tehnologije,
4. sporazume o distribuciji i servisiranju motornih vozila,
5. sporazume o osiguranju, te
6. sporazume u sektoru prometa.

(3) Propisima iz stavka 1. ovoga članka, određuju se osobito:

1. uvjeti koje sporazumi moraju sadržavati
2. ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati.

(4) Agencija može pokrenuti postupak za ocjenu pojedinog sporazuma koji ispunjava uvjete za skupno izuzeće kada učinci tog sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, ne ispunjavaju uvjete iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona. Ako se u postupku ocjene pojedinog sporazuma utvrdi da sporazum ima učinke koji su u suprotnosti s uvjetima propisanim člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona, Agencija će rješenjem ukinuti skupno izuzeće za taj sporazum.

Sporazumi male vrijednosti

Članak 11.

(1) Odredbe o zabranjenim sporazumima iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ne primjenjuju se na sporazume male vrijednosti.

(2) Sporazumom male vrijednosti iz stavka 1. ovoga članka smatra se sporazum u kojem je zajednički tržišni udio sudionika sporazuma i poduzetnika pod njihovom kontrolom neznan, pod uvjetom da ne sadrži odredbe koje se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, a koje unatoč neznatnom tržišnom udjelu sudionika sporazuma dovode do narušavanja tržišnog natjecanja.

(3) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Agencije utvrditi uvjete kojima sporazumi male vrijednosti moraju udovoljavati te ograničenja ili odredbe koje ne smiju sadržavati.

(4) Agencija će pokrenuti postupak za ocjenu pojedinog sporazuma koji udovoljava uvjetima propisanim propisom iz stavka 3. ovoga članka ako učinci tog sporazuma i drugih sporazuma na mjerodavnom tržištu značajno narušavaju tržišno natjecanje.

III. VLADAJUĆI POLOŽAJ I OGRANIČAVAJUĆA DJELOVANJA

Vladajući položaj

Članak 12.

(1) Pretpostavlja se da je poduzetnik u vladajućem položaju ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati na mjerodavnom tržištu u značajnoj mjeri neovisno od svojih stvarnih ili mogućih konkurenata, potrošača, kupaca ili dobavljača, a osobito ako:

1. nema značajnih konkurenata na mjerodavnom tržištu, i/ili
2. ima značajnu tržišnu snagu na mjerodavnom tržištu u odnosu na stvarne ili moguće konkurente, a osobito s obzirom na:
 - tržišni udjel i položaj te vrijeme kroz koje ga ostvaruje, i/ili
 - financijsku snagu, i/ili
 - prednosti u pristupu izvorima nabave ili tržištu, i/ili
 - povezanost s drugim poduzetnicima, i/ili
 - pravne ili činjenične zapreke pristupa drugih poduzetnika tržištu, i/ili

– sposobnost nametanja tržišnih uvjeta s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju, i/ili

– sposobnost isključivanja konkurenata s tržišta usmjeravanjem na druge poduzetnike.

(2) U smislu ovoga Zakona poduzetnik čiji tržišni udjel na mjerodavnom tržištu iznosi više od 40 posto može biti u vladajućem položaju.

(3) Dva ili više pravno neovisna poduzetnika mogu biti u zajedničkom vladajućem položaju ako u odnosu na svoje konkurente i/ili dobavljače i/ili potrošače, na određenom tržištu nastupaju ili djeluju zajednički.

Zlouporebe vladajućeg položaja

Članak 13.

Zabranjena je svaka zlouporaba vladajućeg položaja jednog ili više poduzetnika na mjerodavnom tržištu, a osobito:

1. izravno ili neizravno nametanje nepravednih kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih nepravednih trgovinskih uvjeta,

2. ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehnološkog razvitka na štetu potrošača,

3. primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju,

4. uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih strana na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u izravnoj vezi s predmetom tih ugovora.

Rješenje o utvrđivanju zlouporebe vladajućeg položaja

Članak 14.

(1) Agencija na temelju odredba članaka 12. i 13. ovoga Zakona rješenjem o zlouporabi vladajućeg položaja:

1. utvrđuje postojanje vladajućeg položaja i postupanje poduzetnika kojim se taj položaj zlorabi, odnosno narušava tržišno natjecanje te trajanje takvoga postupanja,

2. zabranjuje svako daljnje postupanje poduzetnika iz točke 1. ovoga članka,

3. određuje mjere, uvjete i rokove za otklanjanje štetnih učinaka takvoga postupanja,

4. izriče upravno kaznenu mjeru sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Agencija može kao mjeru iz stavka 1. točke 3. ovoga članka odrediti i mjeru praćenja poslovanja i/ili strukturnu mjeru. Strukturna mjera može se odrediti samo u slučaju ako ne postoji jednako učinkovita mjera praćenja poslovanja, ili ako je ta mjera veće opterećenje za poduzetnika od strukturne mjere.

IV. KONCENTRACIJE PODUZETNIKA

Pojam koncentracije

Članak 15.

(1) Koncentracija poduzetnika nastaje promjenom kontrole nad poduzetnikom na trajnoj osnovi koja se stječe:

1. pripajanjem ili spajanjem dva ili više neovisnih poduzetnika ili dijelova tih

poduzetnika,

2. stjecanjem izravne ili neizravne kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog, odnosno više poduzetnika nad drugim, odnosno više drugih poduzetnika ili dijelom odnosno dijelovima drugih poduzetnika i to:

- stjecanjem većine dionica ili udjela, ili
- stjecanjem većine prava glasa, ili
- na drugi način u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima i drugim propisima.

(2) Stjecanje kontrole u smislu stavka 1. ovoga članka ostvaruje se prijenosom prava, ugovora ili drugih sredstava kojima jedan ili više poduzetnika, bilo pojedinačno, bilo zajednički, uzimajući u obzir sve pravne i činjenične okolnosti, stječe mogućnost ostvarivanja prevladavajućeg utjecaja nad jednim ili više poduzetnika na trajnijoj osnovi.

(3) Stvaranje zajedničkog pothvata (*joint venture*) od strane dva ili više neovisnih poduzetnika, koji na trajnijoj osnovi djeluje kao neovisan gospodarski subjekt, smatrat će se koncentracijom u smislu stavka 1. ovoga članka.

(4) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Agencije utvrditi način prijave i kriterije za ocjenu koncentracije.

(5) Koncentracijom poduzetnika u smislu odredbi stavaka 1. do 3. ovoga članka ne smatra se:

1. kada kreditne ili druge financijske institucije, investicijski fondovi ili društva za osiguranje, u svojem redovnom poslovanju, koje uključuje promet i posredovanje vrijednosnim papirima, za vlastiti račun ili račun trećih, privremeno ali ne dulje od 12 mjeseci, stječu ili drže dionice ili udjele s namjerom njihove daljnje prodaje i to, ako ne koriste pravo glasa s obzirom na te dionice ili udjele na takav način da to utječe na konkurentno ponašanje tog poduzetnika. Na zahtjev, Agencija može produljiti rok od 12 mjeseci ako poduzetnik dokaže da se takva prodaja nije mogla provesti u zadanom roku;

2. stjecanje dionica ili udjela koje je posljedica internog restrukturiranja poduzetnika povezanih zajedničkom kontrolom (pripajanje, spajanje, prijenos vlasništva i sl.);

3. kada je kontrola nad poduzetnikom prenesena na stečajnog upravitelja ili likvidatora sukladno odredbama Stečajnog zakona i Zakona o trgovačkim društvima.

(6) Stvaranje zajedničkog pothvata (*joint venture*) od strane dva ili više neovisnih poduzetnika, koji na trajnijoj osnovi djeluje kao neovisan gospodarski subjekt, ako je cilj ili učinak takvog zajedničkog pothvata značajno ograničavanje tržišnog natjecanja putem usklađenih postupanja na tržištu između navedenih, međusobno neovisnih poduzetnika, neće se smatrati koncentracijom, već sporazumom u smislu članka 8. ovoga Zakona.

Zabranjena koncentracija

Članak 16.

Zabranjena je koncentracija poduzetnika koja može značajno narušiti tržišno natjecanje, a osobito ako je takvo narušavanje tržišnog natjecanja posljedica jačanja postojećeg ili stvaranja novog vladajućeg položaja sudionika koncentracije.

Obveza prijave namjere provedbe koncentracije

Članak 17.

(1) Radi ocjene dopuštenosti koncentracije u smislu ovoga Zakona, sudionici koncentracije obvezni su Agenciji prijaviti svaku namjeru provedbe koncentracije ako su kumulativno ostvareni sljedeći uvjeti:

1. ukupan godišnji konsolidirani prihod svih poduzetnika sudionika koncentracije ostvaren prodajom robe i/ili usluga (u daljnjem tekstu: ukupan prihod) na svjetskom tržištu, iznosi najmanje jednu milijardu kuna sukladno financijskim izvješćima za financijsku godinu koja je prethodila koncentraciji, ako najmanje jedan sudionik koncentracije ima sjedište i/ili podružnicu u Republici Hrvatskoj, i

2. ukupan prihod svakog od najmanje dva sudionika koncentracije, u Republici Hrvatskoj, sukladno financijskim izvješćajima iznosi najmanje 100.000.000 kuna, u financijskoj godini koja je prethodila koncentraciji.

(2) Ako do podnošenja prijave koncentracije sudionici koncentracije nemaju zaključena godišnja financijska izvješća, kao mjerodavna godina u postupku ocjene koncentracije smatrat će se posljednja godina za koju sudionici koncentracije imaju zaključena godišnja financijska izvješća.

(3) Prihod ostvaren prodajom roba odnosno pružanjem usluga između društava unutar koncerna (prihod unutar grupe) ne uzima se u obzir prilikom izračunavanja ukupnog godišnjeg prihoda iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju kad se koncentracija iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona odnosi na pripajanje ili spajanje dijela ili dijelova jednog ili više poduzetnika, neovisno o njihovom pravnom statusu, pri izračunu prihoda u smislu stavka 1. ovoga članka, obračunava se samo prihod onih dijelova poduzetnika koji su predmet koncentracije.

(5) Dvije ili više transakcija u smislu stavka 4. ovoga članka koje su provedene u razdoblju od dvije godine, smatrat će se jednom koncentracijom, provedenom na dan posljednje transakcije.

(6) Agencija ocjenjuje dopuštenost samo onih koncentracija koje podliježu obvezi prijave namjere provedbe koncentracije iz stavka 1. ovoga članka.

Ukupni prihod kreditnih i drugih financijskih institucija

Članak 18.

(1) Pri ocjeni dopuštenosti koncentracije, koja uključuje kreditne i druge financijske institucije, uključujući i društva za osiguranje i društva za reosiguranje kao sudionike koncentracije, ukupni prihod iz članka 17. ovoga Zakona, utvrđuje se za te poduzetnike prema ukupnom prihodu iz njihovoga redovnog poslovanja u financijskoj godini koja prethodi koncentraciji.

(2) Za kreditne i druge institucije koje pružaju financijske usluge, ukupan prihod iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se po odbitku neizravnih poreza vezanih uz te usluge, uzimajući u obzir zbroj sljedećih stavki prihoda:

1. prihod od kamata i drugi slični prihod;
2. prihod od vrijednosnih papira:
 - prihod od udjela i ostalih vrijednosnih papira s promjenjivim prinosom;
 - prihod od sudjelovanja u temeljnom kapitalu gospodarskih subjekata;
 - prihod od udjela u povezanim gospodarskim subjektima;
3. potraživanja na temelju provizija;
4. neto dobit od financijskih operacija, i
5. drugi poslovni prihodi.

(3) Za društva za osiguranje i društva za reosiguranje, ukupan prihod iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se od vrijednosti bruto premija koja uključuje iznose plaćene i primljene u svezi s ugovorima o osiguranju sklopljenim od ili u ime i za račun društva za osiguranje uključujući i premije za reosiguranje, po odbitku poreza i parafiskalnih doprinosa obračunatih na iznos pojedinačnih premija ili vezanih za ukupan iznos premija.

Prijava namjere provedbe koncentracije

Članak 19.

(1) Svaku namjeru provedbe koncentracije poduzetnika iz članka 15. ovoga Zakona, sudionici koncentracije obvezni su prijaviti Agenciji kada se ispune uvjeti iz članka 17. ovoga Zakona.

(2) U slučaju kada jedan poduzetnik stječe kontrolu ili prevladavajući utjecaj nad cijelim ili dijelom drugog poduzetnika, prijavu namjere koncentracije podnosi poduzetnik koji stječe kontrolu. U svim drugim slučajevima, svi sudionici koncentracije kao obveznici podnošenja prijave, podnose jednu prijavu, sukladno njihovom zajedničkom dogovoru.

(3) Prijava namjere koncentracije podnosi se Agenciji na ocjenu nakon zaključenja ugovora kojim se stječe kontrola ili prevladavajući utjecaj nad poduzetnikom ili dijelom poduzetnika, odnosno nakon objave javne ponude, a prije provedbe koncentracije.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, sudionici koncentracije mogu i prije zaključenja ugovora odnosno objave javne ponude podnijeti prethodnu prijavu namjere provedbe koncentracije, ako u dobroj vjeri dokažu stvarnu namjeru zaključenja ugovora ili javno oglase namjeru objave javne ponude.

(5) Provedba prijavljene koncentracije dopuštena je tek po isteku roka iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno danom dostave rješenja Agencije kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom ili uvjetno dopuštenom u smislu članka 22. stavka 7. točke 1. i 2. ovoga Zakona.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, u opravdanim slučajevima, a na zahtjev sudionika koncentracije, Agencija može dopustiti provedbu određenih radnji provedbe prijavljene koncentracije i prije isteka roka odnosno dostave rješenja iz stavka 5. ovoga članka. Pri ocjeni opravdanosti takvog zahtjeva, Agencija uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito prirodu i težinu štete koja bi mogla nastupiti sudionicima koncentracije ili trećim stranama, te učinke na tržišno natjecanje koji bi mogli nastati provedbom koncentracije.

Sadržaj prijave namjere provedbe koncentracije

Članak 20.

(1) Uz prijavu namjere provedbe koncentracije iz članka 19. ovoga Zakona, podnositelj prijave obvezan je dostaviti:

1. izvornik ili ovjereni prijepis izvornika dokumenta iz kojeg je vidljiv pravni temelj koncentracije, odnosno ovjereni prijevod na hrvatski jezik ako dokument nije napisan na hrvatskom jeziku,

2. godišnja financijska izvješća sudionika koncentracije za prethodnu financijsku godinu,

3. ostale dokumente i podatke uređene propisom iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Agencija može, na zahtjev sudionika koncentracije, u opravdanim slučajevima, odlučiti da ne postoji obveza dostave određenih dokumenata i podataka iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, ako utvrdi da za ocjenu koncentracije navedeni dokumenti i podatci nisu neophodni.

(3) Podnositelj prijave namjere provedbe koncentracije obavezan je u prijavi navesti ima li obvezu podnijeti zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu ovlaštenom za ocjenu koncentracije izvan teritorija Republike Hrvatske, ili je već takav zahtjev podnio te dostaviti odluku toga tijela, ako je ona već donesena.

(4) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, u sučaju kada Agencija u skraćenom postupku ocjenjuje prijavu namjere provedbe koncentracije, obveznik prijave koncentracije dostavlja Agenciji Kratki obrazac prijave koncentracije. Skraćeni postupak ocjene namjere provedbe koncentracije vodi se osobito u slučajevima kada:

1. niti jedan od sudionika koncentracije ne djeluje na istom mjerodavnom tržištu u proizvodnom i zemljopisnom smislu te među njima nema horizontalnog preklapanja, ili kada niti jedan sudionik ne djeluju na tržištu koje je uzlazno ili silazno u odnosu na tržište na kojem djeluje drugi sudionik koncentracije pa među njima nema vertikalne povezanosti;

2. dva ili više sudionika koncentracije djeluju na istom mjerodavnom tržištu u proizvodnom i zemljopisnom smislu, ali njihov zajednički tržišni udjel iznosi manje od 15 posto, i/ili kad jedan ili više sudionika koncentracije djeluju na mjerodavnom tržištu u proizvodnom smislu koje je uzlazno ili silazno u odnosu na mjerodavno tržište na kojem djeluje bilo koji sudionik koncentracije, ali njihov pojedinačni ili zajednički tržišni udjel niti na jednom tržištu ne iznosi 25 posto ili više;

3. sudionik koncentracije stječe samostalno kontrolu nad poduzetnikom nad kojim već ima zajedničku kontrolu, ili

4. u slučajevima kada dva ili više poduzetnika stječu kontrolu nad zajedničkim pothvatom (*joint venture*), koji nema značajnijih aktivnosti u Republici Hrvatskoj, ili kada se takve značajnije aktivnosti ne predviđaju u razumno vrijeme.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, Agencija može od podnositelja prijave namjere provedbe koncentracije zatražiti potpunu prijavu koncentracije u smislu stavka 1. ovoga članka, ako ocijeni da postoje dostatne indicije o negativnim učincima te koncentracije na tržišno natjecanje, i u tom slučaju neće voditi skraćeni postupak njezine ocjene.

(6) Danom primitka potpune prijave koncentracije smatra se dan kada je Agencija primila sve dokumente i podatke iz stavaka 1. i 3. ovoga članka, o čemu Agencija daje podnositelju prijave potvrdu. Agencija će podnositelju prijave dati potvrdu i u slučaju iz stavka 2. ovoga članka.

Postupak ocjene dopuštenosti koncentracije

Članak 21.

(1) Agencija će pokrenuti postupak ocjene dopuštenosti koncentracije po zaprimanju potpune prijave iz članka 20. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Prilikom ocjene dopuštenosti koncentracije, Agencija će utvrditi njezine učinke na tržišno natjecanje te moguće zapreke pristupu tržištu, a osobito u slučajevima kada se koncentracijom stvara novi ili jača postojeći vladajući položaj sudionika koncentracije.

(3) Pri ocjeni učinaka koncentracije iz stavka 2. ovoga članka Agencija utvrđuje osobito:

1. strukturu mjerodavnog tržišta, postojeće i moguće buduće konkurente na mjerodavnom tržištu na teritoriju Republike Hrvatske ili izvan njega, strukturu i izbor ponude i potražnje na tržištu te njihove trendove, cijene, rizike, ekonomske, pravne i ostale zapreke pristupu ili izlasku s tržišta;

2. položaj, tržišne udjele te ekonomsku i financijsku snagu poduzetnika na mjerodavnom tržištu, stupanj konkurentnosti sudionika koncentracije, moguće promjene u poslovanju sudionika koncentracije i alternativne izvore nabave za kupce koji nastaju kao posljedica koncentracije;

3. učinke koncentracije na druge poduzetnike ili na potrošače, kao što su kraći putevi distribucije, sniženje troškova transporta ili distribucije, specijalizacija u proizvodnji, tehnološke inovacije, sniženje cijena proizvoda i/ili usluga, kao i druge prednosti koje izravno proizlaze iz provedbe koncentracije.

(4) Agencija je ovlaštena od podnositelja prijave zatražiti svu dokumentaciju koju smatra bitnom za utvrđivanje činjenica iz stavka 3. ovoga članka, na temelju članka 41. ovoga Zakona, a podnositelj prijave odnosno sudionici koncentracije mogu Agenciji dostaviti i drugu dokumentaciju i podatke koje smatraju bitnim za ocjenu koncentracije, budući da je teret dokaza o postojanju pozitivnih učinaka koncentracije na sudionicima koncentracije.

(5) Po zaprimanju potpune prijave namjere provedbe koncentracije iz članka 20. stavka 6. ovoga Zakona, Agencija sukladno članku 32. točki 1. a) i b) ovoga Zakona, na Internet stranici Agencije objavljuje javni poziv svim zainteresiranim osobama, za dostavljanje pisanih primjedaba i mišljenja o koncentraciji, kako bi tako prikupljeni podatci pridonijeli pojašnjenju, odnosno boljem razumijevanju odnosa i stanja na mjerodavnim tržištima.

(6) Javni poziv iz stavka 5. ovoga članka osobito sadrži:

1. naziv djelatnosti koje u Republici Hrvatskoj obavljaju sudionici koncentracije;

2. tržišta u Republici Hrvatskoj na koja će koncentracija imati učinke;

3. poziv svim poduzetnicima koji djeluju na tržištima na kojima će koncentracija imati učinke, kao i poduzetnicima koji djeluju na uzlaznim, silaznim ili susjednim tržištima na kojima bi navedena koncentracija mogla imati učinke, strukovnim udrugama, udrugama poslodavaca, udrugama za zaštitu potrošača, te ostalim osobama koje nisu stranke u postupku, odnosno konkurenti sudionika koncentracije, ali za koje se može razumno pretpostaviti da imaju saznanja o odnosima na navedenim tržištima, na dostavu svojih primjedaba, stavova i mišljenja o mogućim konkretnim značajnim učincima koncentracije na njihovo poslovanje, kao i na moguće značajne učinke te koncentracije na tržišno natjecanje na navedenim tržištima, te

4. rok za dostavu primjedbi, stavova i mišljenja, koji ne može biti kraći od osam (8) niti dulji od petnaest (15) dana.

(7) Ako u tijeku postupka ocjene koncentracije Agencija zaprimi jednu ili više novih prijava namjere provedbe koncentracije u kojoj isti poduzetnik stječe kontrolu ili prevladavajući utjecaj, Agencija može sve prijave smatrati jednom koncentracijom, o tome voditi jedan postupak i donijeti jedno rješenje ako to smatra svrsishodnim i ekonomičnim. Rok za ocjenu koncentracije iz članka 22. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona u tom slučaju počinje teći od trenutka davanja potvrde o potpunosti prijave posljednje prijavljene namjere koncentracije u smislu članka 20. stavka 6. ovoga Zakona.

Potvrda o dopuštenosti koncentracije i rješenje o ocjeni koncentracije

Članak 22.

(1) Ako Agencija na temelju dokumenata i podataka dostavljenih uz prijavu namjere provedbe koncentracije, u smislu članka 19. ovoga Zakona, odnosno na temelju drugih raspoloživih podataka i saznanja kojima raspolaže ocijeni da se može razumno pretpostaviti da nije riječ o zabranjenoj koncentraciji u smislu odredbe članka 16. ovoga Zakona, te ako u roku od 30 dana od dana zaprimanja potpune prijave koncentracije sukladno odredbi članka 39. ovoga Zakona ne donese zaključak o pokretanju postupka ocjene koncentracije, smatrat će se da je koncentracija dopuštena.

(2) Na pisani zahtjev sudionika koncentracije, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Agencija daje potvrdu (obavijest) da je koncentracija dopuštena.

(3) Ako Agencija na temelju dokaza dostavljenih uz prijavu namjere koncentracije, u smislu članka 19. ovoga Zakona, odnosno na temelju drugih raspoloživih podataka i saznanja ocijeni da bi provedba koncentracije mogla imati značajan učinak na tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu, a osobito ako se tom koncentracijom stvara novi ili jača postojeći vladajući položaj sudionika koncentracije u smislu članka 16. ovoga Zakona, donijet će u smislu članka 39. ovoga Zakona zaključak o pokretanju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije.

(4) Ako tijekom postupka ocjene koncentracije Agencija utvrdi da se koncentracija može dopustiti samo uz ispunjavanje određenih mjera i uvjeta, o tome će bez odgode, sukladno odredbi članka 48. ovoga Zakona, dostaviti obavijest podnositelju prijave, koji je obvezan, u roku ne duljem od mjesec dana od dana primitka obavijesti, predložiti odgovarajuće mjere praćenja poslovanja i/ili strukturne mjere, i uvjete kojima bi se trebali otkloniti negativni učinci predmetne koncentracije.

(5) Mjere i uvjete iz stavka 4. ovoga članka podnositelj prijave može predložiti i ranije, pa i u samoj prijavi namjere koncentracije.

(6) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, Agencija može u cijelosti ili djelomično prihvatiti mjere, uvjete i rokove predložene od sudionika koncentracije, ako utvrdi da su iste dostatne za otklanjanje negativnih učinaka te koncentracije na tržišno natjecanje. Ukoliko Agencija ne prihvati ili samo djelomično prihvati mjere, uvjete i rokove predložene od sudionika koncentracije, ovlaštena je sama odrediti i druge mjere praćenja poslovanja i/ili strukturne mjere, te uvjete i rokove za njihovo ispunjenje.

(7) U roku od tri (3) mjeseca od dana donošenja zaključka o pokretanju postupka iz stavka 3. ovoga članka, Agencija će donijeti rješenje:

1. kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom,
2. kojim se koncentracija ocjenjuje uvjetno dopuštenom ako se ispune određene mjere i uvjeti u rokovima koje odredi Agencija,
3. kojim se koncentracija ocjenjuje zabranjenom.

(8) U slučaju iz stavka 7. točke 2. ovoga članka, sudionici koncentracije mogu poduzimati radnje radi provedbe koncentracije počevši od dana dostave rješenja kojim Agencija koncentraciju ocjenjuje uvjetno dopuštenom. Ako sudionici koncentracije ne ispune mjere i uvjete u rokovima određenim rješenjem, Agencija će ovisno o utvrđenju razloga ne ispunjenja, ukinuti ili izmijeniti rješenje o uvjetno dopuštenoj koncentraciji u smislu članka 23. ovoga Zakona.

(9) Rok iz stavka 7. ovoga članka ne teče počevši od dana dostave sudionicima koncentracije obavijesti iz članka 48. ovoga Zakona, do dana dostave Agenciji prijedloga mjera, uvjeta i rokova iz stavka 4. ovoga članka.

Ukidanje i izmjena rješenja o koncentraciji

Članak 23.

(1) Agencija može po službenoj dužnosti ili na zahtjev sudionika koncentracije ukinuti rješenje iz članka 22. ovoga Zakona, u slučajevima:

1. ako je rješenje bilo doneseno na temelju netočnih ili neistinitih podataka koji su bili od odlučujućeg utjecaja za njegovo donošenje, i/ili
2. ako bilo koji od sudionika koncentracije nije ispunio mjere i uvjete u rokovima određenim rješenjem Agencije.

(2) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka Agencija će uz odluku o ukidanju rješenja, koncentraciju ocijeniti zabranjenom u smislu članka 16. ovoga Zakona, sudionicima koncentracije odrediti mjere, uvjete i rokove za ponovnu uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja, te izreći upravno kaznenu mjeru sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Agencija može po službenoj dužnosti ili na zahtjev sudionika koncentracije izmijeniti rješenje iz članka 22. ovoga Zakona kada stranke ne mogu ispuniti neki od uvjeta ili ih ne mogu ispuniti u određenim rokovima, zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji stranke, te u izmijenjenom rješenju odrediti nove mjere, uvjete i rokove za ponovnu uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja.

Mjere nakon provedbe nedopuštene koncentracije

Članak 24.

(1) Agencija po službenoj dužnosti posebnim rješenjem određuje neophodne mjere praćenja poslovanja ili strukturne mjere potrebne za ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, te određuje rokove za njihovo izvršenje u slučajevima kada je:

1. predmetna koncentracija provedena protivno rješenju Agencije kojim se ona ocjenjuje zabranjenom u smislu članka 22. stavka 7. točke 3. ovoga Zakona, ili
2. koncentracija provedena bez podnošenja obvezne prijave namjere koncentracije iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka, Agencija osobito može:

1. naložiti prodaju ili prijenos stečenih dionica ili poslovnih udjela,
2. zabraniti ili ograničiti ostvarivanje prava glasa vezanog uz dionice ili udjele u poduzetnicima - sudionicima koncentracije i narediti prestanak zajedničkog pothvata (*joint venture*) ili drugih oblika stjecanja kontrole iz članka 15. ovoga Zakona koji su doveli do nedopuštene koncentracije.

(3) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka Agencija izriče i upravno kaznenu mjeru sukladno odredbama ovoga Zakona.

V. STRUČNA MIŠLJENJA AGENCIJE

Davanje stručnih mišljenja

Članak 25.

(1) Agencija, na zahtjev Hrvatskoga sabora, Vlade Republike Hrvatske, središnjih tijela državne uprave, pravnih osoba s javnim ovlastima u skladu s posebnim zakonom i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daje stručna mišljenja o sukladnosti nacрта prijedloga zakona i drugih propisa s ovim

Zakonom, te o ostalim pitanjima koja mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje.

(2) Agencija može zatražiti od središnjih tijela državne uprave ili drugih državnih tijela dostavljanje na uvid nacрта prijedloga zakona i drugih propisa, radi davanja stručnih mišljenja o njihovoj sukladnosti s ovim Zakonom, ako smatra da mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje.

(3) Agencija može tijelima iz stavka 1. ovoga članka davati mišljenja o sukladnosti važećih zakona i drugih propisa s ovim Zakonom, donositi mišljenja kojima se promiče znanje o tržišnom natjecanju, odnosno podiže razina svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja, kao i donositi mišljenja i stručne stavove o rješenjima i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja.

VI. AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Pravni položaj i ustrojstvo Agencije

Članak 26.

(1) Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom i Zakonom o državnim potporama, za što odgovara Hrvatskom saboru.

(2) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad Agencije koji bi mogao ugroziti njezinu samostalnost i neovisnost.

(3) Rad Agencije je javan.

(4) Sjedište Agencije je u Zagrebu.

(5) Unutarnje ustrojstvo i način poslovanja Agencije, opći akti Agencije te druga pitanja značajna za rad Agencije pobliže se uređuju Statutom Agencije, kojega potvrđuje Hrvatski sabor.

(6) Za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa, na radnike Agencije i članove Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja primjenjuju se opći propisi o radu.

(7) Sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(8) Upravne pristojbe i upravno kaznene mjere koje naplaćuje i izriče Agencija, prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja

Članak 27.

(1) Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Vijeće) je tijelo koje upravlja radom Agencije, a sastoji se od pet članova, od kojih je jedan predsjednik Vijeća.

(2) Predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja zastupa, predstavlja i rukovodi Agencijom.

(3) U rukovođenju Agencijom predsjednik Vijeća organizira i vodi rad i poslovanje Agencije, vodi stručni rad i odgovara za stručni rad Agencije.

(4) Predsjednika i ostale članove Vijeća imenuje i razrješuje dužnosti Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(5) Zamjenika predsjednika, na prijedlog predsjednika Vijeća, bira Vijeće većinom glasova.

(6) Predsjednik i članovi Vijeća zaposleni su u Agenciji

Uvjeti za imenovanje i trajanje mandata

Članak 28.

(1) Predsjednikom i članom Vijeća može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske koji je završio preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij pravnog ili ekonomskog smjera i stekao odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom te koji ima deset godina radnog staža u struci.

(2) Uz uvjete iz stavka 1. ovoga članka predsjednik i članovi Vijeća moraju ispunjavati i slijedeće uvjete:

1. za pravnika položen pravosudni ispit
2. za ekonomista specijalistički ispit ili znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti.

(3) Predsjednik i članovi Vijeća imenuju se na razdoblje od pet godina, te mogu biti ponovno imenovani.

(4) Predsjednik i članovi Vijeća dužnost obnašaju profesionalno.

(5) Predsjednik i članovi Vijeća ne mogu biti državni dužnosnici, osobe koje obnašaju dužnost u tijelima političke stranke niti članovi uprava, nadzornih odbora te upravnih vijeća poduzetnika, ili biti članovi bilo kojih drugih oblika interesnih udruživanja, koji bi mogli dovesti do sukoba interesa.

(6) Predsjednik i članovi Vijeća mogu pisati i objavljivati stručne ili znanstvene radove i sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova i projekata.

(7) Predsjednik i članovi Vijeća su obvezni ponašati se tako da ne umanjuju ugled Agencije, te da ne dovode u pitanje samostalnost i neovisnost Agencije pri donošenju odluka.

Razrješenje predsjednika i članova Vijeća

Članak 29.

(1) Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti predsjednika, odnosno člana Vijeća prije isteka mandata, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, ako:

1. to sam zatraži,
2. bude osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja dužnosti predsjednika, odnosno člana Vijeća,
3. trajno izgubi sposobnost obavljanja povjerenih mu dužnosti,
4. tijekom mandata preuzme neku od dužnosti iz članka 28. stavka 5. ovoga Zakona,
5. u obnašanju dužnosti povrijedi odredbe članka 28. ovoga Zakona.

(2) O postojanju razloga za razrješenje predsjednika, odnosno člana Vijeća prije isteka mandata Vijeće je obvezno izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

(3) Prije donošenja odluke o razrješenju, predsjedniku, odnosno članu Vijeća mora se omogućiti da se pisano očituje o razlozima razrješenja Hrvatskom saboru.

Djelokrug Vijeća

Članak 30.

U upravljanju radom Agencije, Vijeće osobito:

1. predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje propisa na temelju odredaba ovoga Zakona,

2. donosi odluke na temelju kojih Agencija pokreće i vodi postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno kaznenih mjera zbog povrede ovoga Zakona, okončava postupak i određuje mjere, uvjete i rokove za ponovnu uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja, te izriče upravno kaznenu mjeru i rokove i način njezina izvršenja.

3. nalaže stručnoj službi provođenje prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu,

4. donosi odluku na temelju koje Agencija podnosi zahtjev Upravnom sudu Republike Hrvatske za davanjem naloga za određivanje nenajavljene pretrage poslovnih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze kao i pečaćenje i privremeno oduzimanje predmeta pretrage iz članka 42. stavka 1. i članka 44. ovoga Zakona;

5. aktivno promiče znanje o tržišnom natjecanju, odnosno podiže razinu svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja;

6. daje mišljenja o sukladnosti nacрта prijedloga zakona i drugih propisa s ovim Zakonom.

7. utvrđuje metodološke osnove za istraživanje tržišnog natjecanja,

8. utvrđuje pravila i mjere za zaštitu tržišnog natjecanja, mjere za otklanjanje narušavanja tržišnog natjecanja i druge mjere za unaprjeđenje prava i politike tržišnog natjecanja na području Republike Hrvatske,

9. daje mišljenja i stručne stavove o rješenjima i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja,

10. na zahtjev Hrvatskoga sabora, Vlade Republike Hrvatske, središnjih tijela državne uprave, pravnih osoba s javnim ovlastima u skladu s posebnim zakonom te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daje stručna mišljenja o pitanjima iz područja prava i politike tržišnog natjecanja,

11. obavlja poslove međunarodne suradnje, vezane uz izvršenje međunarodnih obveza Republike Hrvatske, prenijetih u ovlast Agencije, te uz izvršenje projekata međunarodnih i europskih gospodarskih integracija, odnosno surađuje s inozemnim tijelima ovlaštenima za tržišno natjecanje te međunarodnim organizacijama i institucijama,

12. usvaja godišnje Izvješće o radu koje Agencija jednom godišnje podnosi Hrvatskom saboru za proteklu kalendarsku godinu.

Način donošenja odluka

Članak 31.

(1) Odluke o svim općim i pojedinačnim aktima Vijeće donosi na sjednicama većinom od najmanje tri glasa, a član Vijeća ne može biti suzdržan od glasovanja.

(2) Tri člana Vijeća čine kvorum, a svakoj sjednici Vijeća obvezno prisustvuje predsjednik Vijeća, odnosno u njegovoj odsutnosti njegov zamjenik.

Stručna služba Agencije

Članak 32.

Stručna služba Agencije obavlja upravne i stručne poslove zaštite tržišnog natjecanja, a osobito:

1. vodi prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu radi utvrđivanja postojanja dostatnih indicija za pokretanje postupka u smislu članka 39. ovoga Zakona te u tu svrhu:

a) prikuplja podatke i obavijesti od pravnih ili fizičkih osoba, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga, odnosno komora poduzetnika, udruga potrošača, tijela državne uprave, te tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju određena saznanja koja su bitna za ispitivanje tržišta i utvrđivanje stanja na tržištu, neovisno o konkretnim postupcima koje Agencija vodi;

b) prikuplja podatke i obavijesti od pravnih ili fizičkih osoba, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga, odnosno komora poduzetnika, udruga potrošača, tijela državne uprave, te tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju određena saznanja koja su bitna za utvrđivanje stanja na pojedinim tržištima, te prije donošenja zaključka o pokretanju postupka u svakom pojedinom slučaju nastoji postići ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, ako je to u javnom interesu, i nije riječ o značajnom narušavanju tržišnog natjecanja;

2. predlaže Vijeću donošenje odluke o pokretanju postupka u smislu članka 39. ovoga Zakona;

3. izvještava Vijeće o činjenicama i okolnostima na temelju kojih Vijeće donosi odluku o podnošenju zahtjeva Agencije Upravnom sudu Republike Hrvatske za davanje naloga za određivanje nenajavljene pretrage poslovnih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze kao i pečaćenje i privremeno oduzimanje predmeta pretrage iz članka 42. stavka 1. i članka 44. ovoga Zakona;

4. vodi postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja i postupak izricanja upravno kaznenih mjera u pojedinačnim predmetima, te nakon što utvrdi sve relevantne činjenice i okolnosti za donošenje odluke izvještava Vijeće koje odlučuje o predmetnom postupku sukladno odredbama ovoga Zakona;

5. izrađuje nacrt odluka kojima se okončava postupak za koji je nadležna Agencija, odnosno kojima se utvrđuju povrede odredaba ovoga Zakona i izriče upravno kaznena mjera, rokovi i način njezina izvršenja, te određuju mjere, uvjeti i rokovi za ponovnu uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja;

6. izrađuje nacrt mišljenja o sukladnosti nacrta prijedloga zakona i drugih propisa s ovim Zakonom.

7. izrađuje nacrt propisa i drugih akata potrebnih za provedbu ovoga Zakona;

8. izrađuje nacrt dokumenata kojima se aktivno promiče znanje o tržišnom natjecanju, odnosno podiže razinu svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja;

9. prati i analizira uvjete na tržištu s ciljem razvoja tržišnog natjecanja,

10. obavlja poslove međunarodne suradnje, vezane uz izvršenje međunarodnih obveza Republike Hrvatske, prenijetih u ovlast Agencije, te uz izvršenje projekata međunarodnih i europskih gospodarskih integracija, odnosno surađuje s inozemnim tijelima za tržišno natjecanje te međunarodnim organizacijama i institucijama,

11. priprema godišnje izvješće o radu.

Sukob interesa radnika

Članak 33.

(1) Radnici Agencije ne mogu biti članovi uprava ili nadzornih odbora te upravnih vijeća poduzetnika, ili biti u članstvima bilo kojih drugih oblika interesnog udruživanja, koja bi mogla dovesti u sumnju njihovu nepristranost u vođenju postupaka koji su u nadležnosti Agencije.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, dopušteno je članstvo i sudjelovanje u znanstvenim udrugama, asocijacijama i projektima, pod uvjetom da isto ne utječe na nepristranost u vođenju postupaka.

Izvešće o radu

Članak 34.

Agencija jednom godišnje podnosi Hrvatskom saboru Izvešće o radu za proteklu kalendarsku godinu.

VII. POSTUPAK U NADLEŽNOSTI AGENCIJE

Primjena odredaba koje uređuju postupak koji je u nadležnosti Agencije

Članak 35.

(1) U postupcima koji su u nadležnosti Agencije, ako nije drugačije propisano ovim Zakonom, podredno se primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku i Prekršajni zakon.

(2) Radnici stručne službe – diplomirani pravnici s položenim pravosudnim ispitom vode postupke koji su u nadležnosti Agencije iz stavka 1. ovoga članka, a odluke u tim predmetima donosi Vijeće u smislu članka 30. točke 2. ovoga Zakona.

(3) Za vođenje postupka utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno kazene mjere i izricanja upravno kaznene mjere iz članaka 52. i 60. do 65. ovoga Zakona, obvezan je i radni staž u struci od najmanje 4 godine nakon položenog pravosudnog ispita.

Stranke u postupku

Članak 36.

(1) Položaj stranke u postupku imaju poduzetnici protiv kojih Agencija vodi postupak koji je u njezinoj nadležnosti, te poduzetnici sudionici koncentracija.

(2) Podnositelj inicijative za pokretanje postupka iz članka 37. ovoga Zakona nema položaj stranke u postupku.

(3) Osoba koja smatra da se u postupku koji je u nadležnosti Agencije odlučuje o njenim pravima ili pravnim interesima, a nema položaj stranke u postupku, može podnijeti pisani zahtjev Agenciji za priznavanje istih postupovnih prava koje ima podnositelj inicijative iz članka 37. ovoga Zakona, ako dokaže postojanje tog interesa.

(4) Agencija će o zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka zaključkom odlučiti u roku od trideset (30) dana od dana zaprimanja zahtjeva. Protiv tog zaključka nije dopuštena žalba, ali je tužbom dopušteno pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Postupak utvrđivanja povrede odredbi ovoga Zakona

Inicijativa za pokretanje postupka

Članak 37.

(1) Inicijativu za pokretanje postupka koji je u nadležnosti Agencije, u obliku

pisanog zahtjeva, prijedloga, obavijesti, prigovora ili drugog podneska može podnijeti svaka pravna ili fizička osoba, strukovna ili gospodarska interesna udruga, odnosno komora poduzetnika, udruga potrošača, Vlada Republike Hrvatske, središnja tijela državne uprave te tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Inicijativa iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

1. naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime i prezime i prebivalište fizičke osobe podnositelja inicijative,
2. podatke pomoću kojih se može nedvojbeno i jasno odrediti protiv koga se podnosi inicijativa,
3. opis činjeničnog stanja, prakse ili okolnosti koje su razlog za podnošenje inicijative,
4. isprave, dokumente i druge dokaze kojima podnositelj inicijative raspolaže, a kojima se potkrjepljuju navodi iz točke 3. ovoga stavka.

(3) Ako inicijativa iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke koje podnositelj smatra poslovnom tajnom, obvezan je to naznačiti te navesti pravnu osnovu.

(4) Podnositelj inicijative može pisanim putem zatražiti od Agencije dostavu Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ovoga Zakona u skraćenom obliku, i može zatražiti saslušanje u postupku u svojstvu svjedoka. U tom slučaju, Agencija će udovoljiti zahtjevu podnositelja.

(5) Podnositelj inicijative može tražiti od Agencije zaštitu identiteta. Ako ocijeni da za to postoje opravdani razlozi, Agencija će udovoljiti takvom zahtjevu. U tom slučaju, podnositelj inicijative nema pravo na dostavu skraćenog oblika obavijesti iz stavka 4. ovoga članka.

Pokretanje postupka

Članak 38.

(1) Postupak utvrđivanja zabranjenih sporazuma iz članka 8. ovoga Zakona, postupak ocjene sporazuma iz članka 10. stavka 4. i članka 11. stavka 4. ovoga Zakona te postupak utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 14. ovoga Zakona, Agencija pokreće po službenoj dužnosti.

(2) Postupak ocjene dopuštenosti koncentracije Agencija pokreće u pravilu na temelju prijave sudionika koncentracije u smislu članka 19. ovoga Zakona. Agencija može pokrenuti postupak ocjene koncentracija po službenoj dužnosti ako sudionici ne prijave koncentraciju u smislu članka 17. ovoga Zakona, u slučaju ukidanja ili izmjene rješenja o koncentraciji u smislu članka 23. ovoga Zakona, te u slučaju određivanja mjera nakon provedbe nedopuštene koncentracije iz članka 24. ovoga Zakona.

(3) Postupci iz stavaka 1. i 2. ovoga članka smatraju se pokrenutim danom donošenja zaključka o pokretanju postupka sukladno članku 39. ovoga Zakona.

(4) Ako ocijeni da se inicijativa iz članka 37. ovoga Zakona odnosi na postupanje koje ima neznatan učinak na tržišno natjecanje na određenom mjerodavnom tržištu, Agencija će donijeti zaključak kojim utvrđuje da ne postoji javni interes za pokretanje postupka i isti dostaviti podnositelju inicijative.

(5) Ako Agencija na temelju inicijative iz članka 37. ovoga Zakona tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu članka 32. točke 1. a) i b) utvrdi da nema uvjeta za pokretanje postupka u smislu odredaba ovoga Zakona, dužna je nakon utvrđenja stanja na mjerodavnom tržištu, a najkasnije u roku od 10 mjeseci od dana zaprimanja inicijative za pokretanje postupka, o tome donijeti zaključak i isti dostaviti podnositelju inicijative iz članka 37. ovoga Zakona.

(6) Protiv zaključka iz stavaka 4. i 5. ovoga članka nije dopuštena žalba ali je dopušteno tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

(7) Agencija je u zaključku iz stavaka 4 i 5. ovoga članka dužna, na nedvojben način navesti razloge zbog kojih nema javnog interesa za pokretanje postupka odnosno nema uvjeta za pokretanje postupka, s time da ne postoji obveza Agencije da ocjenjuje i obrazlaže svaki prijedlog podnositelja inicijative pojedinačno.

Zaključak o pokretanju postupka

Članak 39.

(1) Zaključak o pokretanju postupka na temelju odredbi ovoga Zakona osobito sadrži:

1. oznaku predmeta na koji se zaključak odnosi,
2. odredbe ovoga Zakona, na temelju kojih se pokreće postupak,
3. opis činjeničnog stanja, prakse ili okolnosti koje su razlog za pokretanje postupka
4. zahtjev za dostavom podataka i dokumentacije u smislu članka 41. ovoga Zakona.

(2) Protiv zaključka o pokretanju postupka iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba niti je tužbom dopušteno pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Članak 40.

(1) Primjerak zaključka o pokretanju postupka iz članka 39. ovoga Zakona Agencija dostavlja stranci protiv koje je postupak pokrenut odnosno podnositelju prijave koncentracije, osim podataka koji se smatraju poslovnom tajnom, u smislu članka 53. ovoga Zakona.

(2) Stranka protiv koje je pokrenut postupak dostavlja očitovanje u roku koji odredi Agencija. Taj rok se određuje za svaki slučaj pojedinačno, a ne može biti kraći od osam (8) ni dulji od trideset (30) dana.

(3) U zadanom roku, stranka protiv koje je pokrenut postupak dužna je dostaviti Agenciji traženo očitovanje, te ostale podatke i dokumentaciju koji se odnose na predmet postupka.

(4) Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka, stranka protiv koje je pokrenut postupak može iz opravdanih razloga tražiti produljenje roka za dostavu očitovanja. Agencija može odobriti produljenje roka za najdulje trideset (30) dana.

(5) Ako stranka protiv koje je postupak pokrenut ne postupi po zahtjevu i u rokovima koje odredi Agencija, ili ako izjavi da nije u mogućnosti postupiti po zahtjevu, Agencija će činjenice i okolnosti relevantne za postupak utvrditi po službenoj dužnosti, na temelju vlastitih saznanja, raspoloživih podataka i dokumentacije, te će bez odgađanja stranci protiv koje je pokrenut postupak dostaviti Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ovoga Zakona, a potom zakazati usmenu raspravu.

(6) Ako je postupak pokrenut na temelju inicijative iz članka 37. ovoga Zakona, Agencija podnositelju inicijative ne dostavlja zaključak iz članka 39. ovoga Zakona, već ga o pokretanju postupka obavještava dopisom.

Prikupljanje podataka

Članak 41.

(1) Agencija je ovlaštena pisanim zahtjevom:

1. zahtijevati od stranke u postupku, kao i od drugih pravih ili fizičkih osoba, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga, odnosno komora poduzetnika, udruga potrošača, tijela državne uprave te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sve potrebne obavijesti, u obliku pisanih očitovanja ili usmenih izjava te dostavu na uvid potrebnih podataka i dokumentacije,

2. zahtijevati od stranke u postupku da joj omogući neposredan uvid u sve poslovne prostorije, svu nepokretnu i pokretnu imovinu, poslovne knjige, baze podataka i drugu dokumentaciju,

3. zahtijevati od stranke u postupku obavljanje drugih radnji koje smatra potrebnima radi utvrđenja svih relevantnih činjenica.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati pravni temelj, predmet i svrhu zahtjeva, rok za njegovo provođenje kao i upozorenje da će stranci u postupku i drugim pravnim i fizičkim osobama iz stavka 1. ovoga članka, ako ne postupe po zahtjevu, biti izrečena upravno kaznena mjera sukladno ovome Zakonu.

(3) Ako stranka u postupku i druge pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe po zahtjevu, Agencija će rješenjem utvrditi povredu ovoga Zakona i izreći upravno kaznenu mjeru za tu povredu sukladno ovome Zakonu. Protiv toga rješenja nije dopuštena žalba, ali je dopušteno tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

(4) Kada podatci i dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka sadrže poslovnu tajnu, stranka u postupku i druge pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su Agenciji označiti, uz valjano obrazloženje, što se smatra poslovnom tajnom.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, stranka u postupku i druge pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka su obvezne Agenciji dostaviti i primjerak poslovne dokumentacije koja ne sadrži poslovne tajne. U slučaju da samo naznače koje podatke smatraju poslovnom tajnom, a ne dostave primjerak dopisa i/ili poslovne dokumentacije bez poslovnih tajni, Agencija će te osobe ponovno pozvati na dostavu dopisa i/ili poslovne dokumentacije bez poslovnih tajni. Ako stranka u postupku ili druga pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka ne postupe niti po ponovljenom zahtjevu, Agencija će smatrati da takav dopis i/ili poslovna dokumentacija ne sadrži poslovne tajne.

(6) Ako stranka u postupku ili druga pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka ne dostavi podatke i dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će pri utvrđivanju činjenica ocijeniti značenje propuštanja da se dostave podatci i dokumentacija i sukladno tome utvrditi relevantne činjenice.

Nenajavljene pretrage poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, kao i pečačenje te privremeno oduzimanje predmeta

Članak 42.

(1) Prije provođenja nenajavljene pretrage poslovnih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, Agencija će od Upravnog suda Republike Hrvatske zatražiti da, prema pravilima koja vrijede za osiguranje dokaza u izvanparničnom postupku, naloži nenajavljenju pretragu poslovnih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava,

dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze, kao i pečaćenje te privremeno oduzimanje predmeta, osobito ako postoji opasnost od skrivanja ili uništenja dokaza.

(2) U slučaju kada postoji osnovana sumnja da postoji opasnost uklanjanja ili izmjene dokaza koji se nalaze kod stranaka u postupku, ovlaštene radnici Agencije, samostalno ili uz pomoć ovlaštenih stručnjaka ministarstva nadležnog za unutarnje poslove - Odjela za gospodarski kriminalitet (dalje: ovlaštene osobe) mogu provesti nenajavljenu pretragu iz stavka 1. ovoga članka, o čemu stranku, odnosno posjednika prostorija i stvari izvješćuju na mjestu događaja i u trenutku provedbe nenajavljene pretrage.

(3) Prije provedbe nenajavljene pretrage iz stavka 2. ovoga članka, ovlaštene osobe Agencije dužne su predočiti stranci u postupku ili posjedniku prostorija i stvari službenu iskaznicu i nalog Upravnog suda Republike Hrvatske za provedbu pretrage. Oblik i sadržaj službene iskaznice određen je Pravilnikom o službenoj iskaznici Agencije. Ukoliko u pretrazi sudjeluju i druge ovlaštene osobe iz stavka 2. ovoga članka, stranci u postupku ili posjedniku prostorija iste su dužne predočiti pisano ovlaštenje Agencije za sudjelovanje u pretrazi.

(4) Ovlaštene osobe u slučaju nenajavljene pretrage iz stavka 2. ovoga članka mogu:

1. ući i provesti pretragu svih poslovnih prostorija, zemljište i prijevoznih sredstava (dalje: prostorije) u sjedištu poduzetnika protiv kojeg se vodi postupak, kao i na svakoj drugoj adresi na kojoj taj poduzetnik djeluje;

2. pregledati poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje poduzetnika, neovisno od medija na kojemu su te knjige ili dokumentacija pohranjeni;

3. oduzeti i/ili napraviti preslike poslovnih knjiga i druge dokumentacije ili izvadaka iz poslovnih knjiga i druge dokumentacije, u elektroničkom ili drugom obliku;

4. oduzeti potrebnu dokumentaciju i zadržati je koliko je potrebno za izradu preslike te dokumentacije, ukoliko iz tehničkih razloga nije moguće tijekom pretrage napraviti preslike potrebne dokumentacije, o čemu je ovlaštena osoba dužna sastaviti službenu zabilješku;

5. zapečatiti prostoriju i/ili poslovnu knjigu ili dokumentaciju za vrijeme pretrage i u opsegu neophodnom za provedbu pretrage;

6. zatražiti od zastupnika poduzetnika ili radnika poduzetnika usmeno očitovanje o činjenicama ili dokumentima koji se odnose na cilj i predmet pretrage, te dobivene odgovore zabilježiti;

7. zatražiti od zastupnika poduzetnika ili radnika poduzetnika dostavu pisanog očitovanja o činjenicama ili dokumentima koji se odnose na cilj i predmet pretrage, te odrediti rok u kojem je potrebno dostaviti to očitovanje;

8. obavljati i druge radnje potrebne za postizanje cilja pretrage.

(5) U slučaju privremenog oduzimanja stvari, poslovnih knjiga i druge dokumentacije tijekom nenajavljene pretrage iz stavka 2. ovoga članka, Agencija će o tome sačiniti službenu zabilješku u kojoj će osobito navesti mjesto pronalaska privremeno oduzetih stvari i njihov opis. Ovlaštena osoba Agencije bez odgađanja dužna je stranci u postupku ili posjedniku stvari dati potvrdu o privremenom oduzimanju stvari i druge dokumentacije. Privremeno oduzete stvari, poslovne knjige i dokumentacija zadržat će se do utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti koje te stvari i dokumentacija sadrže, a najdulje do dana donošenja rješenja kojim se okončava postupak u Agenciji.

Članak 43.

Ukoliko poduzetnik odbija dopustiti ulaz ovlaštenim osobama u poslovne prostorije, odnosno ukoliko sprječava uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju, ili na bilo koji drugi način otežava provedbu nenajavljene pretrage, ovlaštene osobe mogu, uz pomoć djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, i protiv volje poduzetnika ući u poslovne prostorije i izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju.

Članak 44.

(1) Ukoliko postoji osnovana sumnja da se poslovne knjige i/ili druga dokumentacija koja se odnosi na postupak koji se vodi u Agenciji nalazi u prostorijama poduzetnika protiv kojeg nije pokrenut postupak, ili u stanu ili drugoj prostoriji koja ima istu, sličnu ili povezanu namjenu članova Uprave i radnika poduzetnika protiv kojeg je pokrenut postupak ili drugih osoba, nenajavljenoj pretrazi tih prostorija obvezno moraju nazočiti i dvije punoljetne osobe kao svjedoci.

(2) Na nenajavljenju pretragu iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 42., 43., 45. i 46. ovoga Zakona.

Članak 45.

(1) Prilikom provedbe nenajavljene pretrage, iz dokumentacije koja se pretražuje izuzet će se pisma, obavijesti i drugi oblici komunikacije između poduzetnika protiv kojeg se vodi postupak i njegovih opunomoćenika, koji se smatraju povjerljivim informacijama.

(2) Ukoliko poduzetnik ili njegov opunomoćenik odbijaju dati na uvid dokumentaciju pozivajući se na povjerljivost informacija iz stavka 1. ovoga članka, ovlaštena osoba Agencije ima pravo uvida u naznačenu dokumentaciju. U slučaju da ovlaštena osoba Agencije smatra da nije riječ o povjerljivim informacijama iz stavka 1. ovoga članka, dužna je tu dokumentaciju ili njenu presliku staviti u posebnu omotnicu koja će se, pred poduzetnikom i njegovim opunomoćenikom ako je nazočan, zatvoriti, naznačiti datum i staviti službeni pečat Agencije, a koju će potpisati sve stranke i opunomoćenici.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, na odgovarajući način primjenjivat će se odredbe Zakona o općem upravnom postupku o rješavanju prethodnog pitanja.

Članak 46.

(1) Nakon provedene nenajavljene pretrage iz članaka 42. i 44. ovoga Zakona, a najkasnije u roku od petnaest (15) dana, ovlaštena osoba sastavit će zapisnik o pretrazi.

(2) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito:

1. mjesto i datum sastavljanja zapisnika,
2. klasu predmeta i pravni temelj za provedbu nenajavljene pretrage,
3. mjesto i vrijeme provedbe nenajavljene pretrage,
4. osobna imena ovlaštenih osoba koje su sudjelovale u pretrazi, nazočnih stranaka u postupku i njihovih opunomoćenika i trećih osoba,
5. opis tijeka i sadržaja svake provedene radnje tijekom nenajavljene pretrage i danih izvjava,
6. popis dokumenata i ostalih predmeta korištenih i/ili privremeno oduzetih tijekom nenajavljene pretrage.

(3) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka dostavit će se strankama u postupku kao i osobama kod kojih je provedena nenajavljena pretraga.

(4) Stranke u postupku kao i osobe kod kojih je provedena nenajavljena pretraga imaju pravo dostaviti svoje primjedbe na zapisnik iz stavka 1. ovoga članka, u pisanom obliku, u roku od petnaest (15) dana od dana primitka zapisnika.

Pravo uvida u spis

Članak 47.

(1) Stranke u postupku imaju pravo tražiti uvid u spis predmeta po zaprimanju Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ovoga Zakona. Agencija će na trošak stranke načiniti presliku spisa ili pojedinih isprava.

(2) Zahtjev za uvid u spis, iz stavka 1. ovoga članka, podnosi se Agenciji pisanim putem.

(3) Agencija će odrediti termin za uvid u spis najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana zaprimanja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Iznimno od odredaba stavaka 1. i 2. ovoga članka, ne mogu se razgledati niti prepisivati nacrti rješenja Agencije, službeni referati te zapisnici ili tonski zapisi sa sjednica Vijeća, interne upute i zabilješke o predmetu, sva prijepiska između Agencije i Europske komisije, kao i prijepiska između Agencije i tijela za zaštitu tržišnog natjecanja drugih država i njihovih udruženja, te druge isprave koje se smatraju poslovnom tajnom u smislu članka 53. ovoga Zakona.

(5) Podnositelj inicijative po zaprimanju zaključka da ne postoji javni interes za pokretanje postupka iz članka 38. stavka 4. ovoga Zakona ili da nema uvjeta za pokretanje postupka iz članka 38. stavka 5. ovoga Zakona, odnosno po zaprimanju rješenja Agencije kojim se utvrđuje da nije narušeno tržišno natjecanja u smislu odredaba ovoga Zakona (članak 58. stavak 1. točka 12.) ima pravo uvida u dokumentaciju na kojoj se temelji zaključak odnosno rješenje Agencije. U tom slučaju, odredbe stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka odnose se i na pravo podnositelja inicijative za uvidom u spis.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, osobe iz članka 36. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona nemaju pravo uvida u spis predmeta za vrijeme trajanja postupka, ali imaju pravo na dostavu Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ovoga Zakona u skraćenom obliku, ako to pisanim putem zatraže od Agencije.

(7) Protiv zaključka kojom se odbija zahtjev za uvid u spis ili dio spisa, nije dopuštena žalba niti je dopušteno pokretanje upravnog spora.

Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku

Članak 48.

(1) Kako bi strankama u postupku iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona osigurala mogućnost da se izjasne o svim relevantnim činjenicama i okolnostima, Agencija će im prije zakazivanja usmene rasprave dostaviti pisanu Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku.

(2) Stranke u postupku imaju pravo dostaviti svoje primjedbe na Obavijest iz stavka 1. ovoga članka, u pisanom obliku, u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti.

(3) Osim primjedbi iz stavka 2. ovoga članka, stranke u postupku mogu pisanim putem predložiti saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza.

(4) Primjerak Obavijesti iz stavka 1. ovoga članka u skraćenom obliku, koji ne sadrži poslovne tajne, Agencija će na zahtjev dostaviti podnositelju inicijative iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona, s uputom da je ovlašten u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti, u pisanom obliku dostaviti svoje primjedbe Agenciji.

(5) Primjerak Obavijesti iz stavka 1. ovog članka u skraćenom obliku koja ne sadrži poslovne tajne Agencija će na zahtjev dostaviti i osobi koja smatra da se u postupku za koji je nadležna Agencija odlučuje o njenim pravima ili pravnim interesima, s uputom da je ovlaštena u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti, u pisanom obliku dostaviti svoje primjedbe Agenciji.

(6) Ako nakon donošenja Obavijesti iz stavka 1. ovoga članka provede dodatne analize te na taj ili neki drugi način utvrdi nove činjenice ili dokaze kojima se značajno mijenja već utvrđeno činjenično stanje, Agencija može donijeti odluku koja se razlikuje od stajališta utvrđenog u Obavijesti iz stavka 1. ovoga članka. U tom slučaju, Agencija će prije donošenja konačne odluke strankama u postupku dostaviti novu Obavijest u kojoj će navesti sve novo utvrđene činjenice, okolnosti i zaključke. Stranke imaju pravo i na tu Obavijest dostaviti pisane primjedbe i prijedloge u roku koji odredi Agencija. Na odgovarajući način Agencija će postupiti i prema osobama iz stavaka 4. i 5. ovoga članka, kojima će dostaviti novu Obavijest u skraćenom obliku.

(7) Agencija ne može temeljiti svoju odluku na činjenicama i okolnostima o kojima stranci u postupku nije dana mogućnost obrane.

Preuzimanje obveza od strane poduzetnika

Članak 49.

(1) Nakon pokretanja postupka sukladno članku 39. ovoga Zakona, a najkasnije prije dostave Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ovoga Zakona, stranka u postupku može Agenciji predložiti preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta, te rokove u kojima će to učiniti, kako bi se otklonili negativni učinci njenog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje.

(2) Ako ocijeni da su predložene mjere, uvjeti i rokovi iz stavka 1. ovoga članka dostatni za otklanjanje negativnih učinaka i ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja, Agencija će rješenjem prihvatiti predložene mjere, uvjete i rokove koji time postaju obveznim za predlagatelja.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka Agencija određuje rokove u kojima poduzetnik treba izvršiti mjere i uvjete iz stavka 2. ovoga članka, obvezuje poduzetnika na dostavu dokaza kojima potvrđuje izvršenje mjera i uvjeta u zadanom roku, te utvrđuje da nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv tog poduzetnika.

(4) Agencija može prihvatiti preuzimanje izvršenja određenih mjera i uvjeta iz stavka 1. ovoga članka u slučaju kratkog trajanja povrede, suradnje poduzetnika u postupku i predlaganja mjera i uvjeta u prvih šest (6) mjeseci vođenja postupka, a osobito ako je riječ o postupku koji se vodi protiv više stranaka, te u drugim slučajevima kada ocijeni da je prihvaćanje preuzimanja mjera i uvjeta iz stavka 1. ovoga članka svrsishodno radi bržeg uspostavljanja tržišnog natjecanja na određenom tržištu, a bez dugotrajnog vođenja postupka.

(5) Namjeru prihvaćanja preuzimanja izvršenja mjera i uvjeta iz stavka 1. ovoga članka Agencija će objaviti na svojoj Internet stranici u obliku skraćenog opisa predmeta i sadržaja mjera i uvjeta, uz poziv svim zainteresiranim stranama za dostavljanje pisanih primjedaba, stavova i mišljenja u roku od dvadeset (20) dana od

dana objave poziva.

(6) Neovisno o odredbi stavka 3. ovoga članka, Agencija može ponovno pokrenuti postupak protiv poduzetnika iz stavka 2. ovoga članka u slučaju:

1. ako je rješenje Agencije doneseno na temelju netočnih ili neistinitih podataka dostavljenih od stranaka, i/ili

2. ako su se značajno promijenile okolnosti na kojima se temeljilo rješenje Agencije.

(7) Ako u nadzoru nad provedbom mjera i uvjeta iz stavka 1. ovoga članka Agencija utvrdi da se poduzetnik ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz stavka 3. ovoga članka, takvo postupanje smatrat će se povredom ovoga Zakona, te će se to utvrditi posebnim rješenjem kojom će se izreći i upravno kaznena mjera sukladno odredbama ovoga Zakona.

Usmena rasprava

Članak 50.

(1) U postupcima utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja koje vodi Agencija na temelju ovoga Zakona, u pravilu se održava usmena rasprava sa koje je isključena javnost radi zaštite poslovne tajne.

(2) Na usmenu raspravu u svojstvu svjedoka Agencija može pozvati i podnositelja inicijative iz članka 37. ovoga Zakona, a obvezna ga je pozvati ako je pisanim zahtjevom to zatražio od Agencije.

(3) Ako bilo koja od pozvanih stranaka, odnosno njihovih opunomoćenika ne dođe na prvu usmenu raspravu zakazanu u postupku, Agencija može odgoditi usmenu raspravu i zakazati novu.

(4) Ako bilo koja od stranaka u postupku, odnosno njihovih opunomoćenika ne dođe na sljedeću usmenu raspravu, zakazanu na temelju odredbe stavka 3. ovoga članka, Agencija neće zakazivati novu usmenu raspravu, već će provesti raspravu s prisutnim strankama i u postupku odlučiti na temelju vlastitih saznanja, raspoloživih podataka i dokumentacije.

Privremene mjere

Članak 51.

(1) Agencija može pokrenuti postupak protiv određenog poduzetnika i donijeti rješenje o privremenoj mjeri u hitnim slučajevima kada postoji opasnost od značajne i nepopravljive štete za tržišno natjecanje, osobito u slučajevima pojedinih radnji narušavanja tržišnog natjecanja, u smislu ovoga Zakona.

(2) Rješenjem o privremenoj mjeri iz stavka 1. ovoga članka, Agencija nalaže poduzetniku obustavu postupanja, ispunjenje posebnih uvjeta ili druge mjere potrebne za uklanjanje štetnog učinka narušavanja tržišnog natjecanja, trajanje mjera koje u pravilu ne smije biti dulje od šest mjeseci, kao i obavijest o upravno kaznenoj mjeri koja može biti izrečena sukladno ovome Zakonu u slučaju ne postupanja po rješenju o privremenoj mjeri.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, trajanje mjere Agencija može produljivati ako utvrdi da je to neophodno potrebno.

(4) Protiv rješenja o privremenoj mjeri iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba ali je dopušteno tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

*Postupak utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere zbog povrede
odredbi ovoga Zakona*

Članak 52.

(1) Nakon što Vijeće na svojoj sjednici sukladno ovlastima iz članka 30. ovoga Zakona utvrdi da je stranka u postupku narušila tržišno natjecanje, odnosno povrijedila odredbe ovoga Zakona, Agencija će stranci dostaviti Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju u konkretnom predmetu i obavijestiti je o sadržaju odluke Vijeća donesene na temelju utvrđenog činjeničnog stanja.

(2) Agencija će uz Obavijest iz stavka 1. ovoga članka stranci dostaviti i poziv na glavnu raspravu na kojoj će se stranci dati mogućnost za davanje obrane, odnosno izvoditi dokazi radi utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere, te utvrđivanja olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine upravno kaznene mjere propisane odredbama ovoga Zakona.

(3) Poziv na glavnu raspravu iz stavka 2. ovoga članka osobito sadrži:

1. naziv i sjedište poduzetnika, ime i prezime, te adresu osobe ovlaštene za zastupanje tog poduzetnika i opunomoćenika ukoliko ga poduzetnik ima,
2. činjenični opis postupanja ili propuštanja postupanja kojima je narušeno tržišno natjecanje i odredba ovoga Zakona koje su tim postupanjem ili propuštanjem postupanja povrijeđena,
3. dan i sat održavanja glavne rasprave,
4. oznaku prostorije u sjedištu Agencije u kojoj će se održati glavna rasprava,
5. naznaka svojstva u kojem se poziva,
6. upozorenje da će u slučaju nedolaska po prvom pozivu biti ponovno pozvan, dok u slučaju ponovnog nedolaska može biti određeno njegovo prisilno dovođenje ili će se glavna rasprava održati bez njegove nazočnosti,
7. službeni pečat Agencije i potpis osobe ovlaštene za vođenje postupka izricanja upravno kaznene mjere.

(4) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito:

1. naziv i sjedište poduzetnika, odnosno ime i prezime, te adresu fizičke osobe koja je narušila tržišno natjecanje,
2. utvrđeno mjerodavno tržište u proizvodnom i zemljopisnom smislu,
3. vrijeme, mjesto, te trajanje povrede ovoga Zakona,
4. detaljan činjenični opis postupanja ili propuštanja postupanja kojima je narušeno tržišno natjecanje i odredbe ovoga Zakona koje su tim postupanjem ili propuštanjem postupanja povrijeđene,
5. članak ovoga Zakona koji propisuje visinu upravno kaznene mjere za tu povredu,
6. poziv poduzetniku da predloži dodatne dokaze i svjedoke ako ih ima, te
7. poziv poduzetniku da dostavi pisanu obranu te rok za dostavu iste, koji ne može biti kraći od petnaest (15) niti dulji od trideset (30) dana.

(5) Po okončanju glavne rasprave iz stavka 2. ovoga članka, Vijeće će sukladno ovlastima iz članka 30. ovoga Zakona odlučiti o postojanju uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere, odrediti njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

(6) Agencija sukladno odlukama Vijeća kojima je utvrđeno narušavanje tržišnog natjecanja i kojima je utvrđeno postojanje uvjeta za izricanje upravno

kaznene mjere i njezina visina, okončava postupak donošenjem jedinstvenog rješenja.

(7) Ukoliko drugačije nije određeno ovim Zakonom, na oblik i sadržaj poziva za glavnu raspravu, tijek glavne rasprave, dovođenje stranaka i trećih osoba na glavnu raspravu i zapisnik o glavnoj raspravi na odgovarajući način primjenjivat će se odredbe Prekršajnog zakona.

Poslovna tajna

Članak 53.

(1) Članovi Vijeća i radnici Agencije dužni su čuvati poslovnu tajnu, bez obzira na način na koji su je doznali, a obveza čuvanja poslovne tajne traje 5 godina nakon prestanka rada u Agenciji.

(2) Pod poslovnom tajnom iz stavka 1. ovoga članka, smatra se osobito:

1. sve ono što je kao poslovna tajna određeno zakonom ili drugim propisom,
2. sve ono što je poslovnom tajnom naznačio poduzetnik, pod uvjetom da Agencija to prihvati,

3. sva prijepiska između Agencije i Europske komisije, kao i prijepiska između Agencije i tijela za zaštitu tržišnog natjecanja drugih država i njihovih udruženja.

(3) Pod poslovnom tajnom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito poslovne informacije koje imaju stvarnu ili potencijalnu tržišnu vrijednost, a čije bi otkrivanje ili uporaba moglo rezultirati ekonomskom prednosti za druge poduzetnike.

(4) Pri ocjeni predstavlja li određena informacija poslovnu tajnu Agencija osobito uzima u obzir:

1. dostupnost tih informacija izvan pojedinog poduzetnika,
2. interne mjere koje sam poduzetnik poduzima radi zaštite tajnosti tih informacija, a osobito klauzule o zabrani nenatjecanja ili o zabrani objavljivanja informacija sadržanih u ugovorima o radu i slično,
3. vrijednost tih informacija za poduzetnika i njegove konkurente.

(5) U smislu odredaba ovoga Zakona, u pravilu se poslovnom tajnom ne smatraju:

1. informacije koje su javno dostupne, uključujući informacije koje se mogu redovito pribaviti od specijaliziranih institucija i servisa, kao i informacije koje su opće poznate stručnjacima unutar određene profesije,

2. povijesne informacije, osobito informacije starije od 5 godina, neovisno od toga jesu li bile smatrane poslovnom tajnom,

3. godišnja financijska i statistička izvješća, odnosno podatci o ukupnom prihodu koji se uobičajeno ne smatraju poslovnom tajnom jer se objavljuju u godišnjim financijskim izvješćima ili su na drugi način dostupni, te

4. podatci i dokumentacija na kojoj se temelji odluka Agencije.

(6) Iznimno od odredaba stavaka 1. i 2. ovoga članka, a sukladno odredbi članka 41. stavka 5. ovoga Zakona, u slučaju ako poduzetnik dostavi Agenciji dokumentaciju i podatke koji sadrže poslovnu tajnu, a ne dostavi i primjerak dopisa i/ili poslovne dokumentacije koji ne sadrži tajne podatke niti nakon ponovljenog zahtjeva, Agencija će smatrati da takav dopis i/ili poslovna dokumentacija ne sadrži poslovne tajne.

Čuvanje spisa i dokumentacije

Članak 54.

Spisi i dokumentacija koju Agencija zaprimi od poduzetnika tijekom vođenja postupka ili koju Agencija sama prikupi i obradi za potrebe vođenja postupka, čuvat će se u pismohrani Agencije, sukladno propisima o čuvanju arhivskoga gradiva.

Izuzeće ovlaštene osobe Agencije

Članak 55.

(1) Osoba ovlaštena za vođenje postupka u Agenciji obvezno će se izuzeti od vođenja postupka ako je:

1. stranka, svjedok, odnosno vještak u tom predmetu,
2. sa strankom, zastupnikom ili opunomoćenikom stranke, srodnik u ravnoj lozi do bilo kojeg stupnja, u pobočnoj lozi i po tazbini do drugog stupnja, bračni ili izvanbračni drug, pa i u slučaju kada je brak prestao, i
3. sa strankom, zastupnikom ili opunomoćenikom stranke u odnosu posvojitelja, posvojenika, skrbnika, štíćenika, udomitelja ili udomljenika.

(2) Zahtjev za izuzeće osobe iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti i stranka u postupku koji se vodi u Agenciji. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način odnose i na članove Vijeća.

Članak 56.

(1) Osoba ovlaštena za vođenje postupka u Agenciji, može se izuzeti od rada u predmetu ako:

1. je ta osoba ili član njezine uže obitelji imatelj više od 3 posto dionica ili udjela u poduzetniku koji je stranka u postupku,
2. je u svojstvu nezavisnog stručnjaka – eksperta dala iskaze ili pisana mišljenja o pojedinim pitanjima koji su u svezi s predmetom tog postupka,
3. se iz drugih opravdanih razloga ne može očekivati objektivno vođenje postupka i objektivno donošenje odluke u predmetu.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka, dužne su bez odgađanja pisanim putem izvijestiti Vijeće o postojanju nekog od razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka.

(3) Zahtjev za izuzeće ovlaštene osobe iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti i stranka u postupku koji se vodi u Agenciji. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku.

(4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način odnose i na članove Vijeća.

(5) O zahtjevima za izuzeće iz članaka 55. i 56. ovoga Zakona odlučuje Vijeće.

Rokovi za donošenje rješenja

Članak 57.

(1) Rješenje o utvrđenju zabranjenog sporazuma iz članka 9. i rješenje o utvrđenju zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 14. ovoga Zakona, Agencija donosi u roku od četiri (4) mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke, odnosno najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca od dana

zaključenja glavne rasprave u postupku izricanja upravno kaznene mjere.

(2) Rješenje o ocjeni koncentracije iz članka 22. stavka 7. ovoga Zakona Agencija donosi u roku od tri (3) mjeseca od dana donošenja zaključka o pokretanju postupka, u smislu članka 39. ovoga Zakona.

(3) Rješenje o ukidanju primjene skupnog izuzeća iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona, o ocjeni sporazuma male vrijednosti iz članka 11. stavka 4. ovoga Zakona te rješenje o izmjeni rješenja o koncentraciji iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona, Agencija donosi u roku od četiri (4) mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke, odnosno najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca od dana zaključenja usmene rasprave.

(4) Rješenje o ukidanju rješenja o koncentraciji iz članka 23. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona odnosno rješenje o mjerama nakon provedbe nedopuštene koncentracije iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona, Agencija donosi u roku od četiri (4) mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke, odnosno najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca od dana zaključenja glavne rasprave u postupku izricanja upravno kaznene mjere.

(5) Rješenje o preuzimanju obveza od strane poduzetnika iz članka 49. stavka 3. ovoga Zakona i rješenje kojim utvrđuje da se poduzetnik ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz članka 49. stavka 7. ovoga Zakona, Agencija donosi u roku od tri (3) mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje rješenja.

(6) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, Agencija može produljiti rok za donošenje rješenja o ocjeni koncentracije iz članka 22. stavka 7. ovoga Zakona na rok od tri (3) mjeseca, u slučajevima kada ocijeni da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza potrebno izvršiti dopunska vještačenja ili analize, o čemu je obvezna izvijestiti stranke u postupku prije isteka roka.

Akti Agencije

Članak 58.

(1) U smislu članka 30. ovoga Zakona, Agencija osobito donosi rješenja kojima:

1. utvrđuje zabranjene sporazume, određuje mjere u smislu odredbe članka 9. ovoga Zakona, te izriče upravno kaznenu mjeru propisanu za povredu tog članka,

2. ukida primjenu skupnog izuzeća za pojedini sporazum u smislu odredbe članka 10. stavka 4. ovoga Zakona,

3. ocjenjuje sporazume male vrijednosti u smislu odredbe članka 11. stavka 4. ovoga Zakona,

4. utvrđuje zlouporabu vladajućeg položaja, određuje mjere u smislu odredbe članka 14. ovoga Zakona, te izriče upravno kaznenu mjeru propisanu za povredu tog članka,

5. ocjenjuje dopuštenost koncentracije i određuje mjere u smislu odredbe članka 22. ovoga Zakona,

6. posebnim rješenjem ukida rješenje Agencije u smislu odredbe članka 23. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, te izriče upravno kaznenu mjeru propisanu za povredu tog članka,

7. posebnim rješenjem mijenja rješenje Agencije i određuje mjere u smislu odredbe članka 23. stavka 3. ovoga Zakona

8. određuje posebne mjere za ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja kod zabranjenih koncentracija na temelju članka 24. ovoga Zakona, te izriče upravno

kaznenu mjeru propisanu za povredu tog članka,

9. prihvaća mjere i uvjete poduzetnika iz članka 45. stavka 3. ovoga Zakona i određuje rokove provedbe,

10. određuje privremene mjere u smislu odredbe članka 51. ovoga Zakona,

11. utvrđuje da se poduzetnik ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova iz članka 49. stavka 7. ovoga Zakona,

12. izriče upravno kaznene mjere sukladno ovome Zakonu,

13. utvrđuje da nije narušeno tržišno natjecanje u smislu odredaba ovoga Zakona.

(2) U smislu članka 30. ovoga Zakona, Agencija osobito donosi zaključke kojima:

1. pokreće postupak sukladno odredbi članka 39. ovoga Zakona,

2. odlučuje o pokretanju jednog postupka protiv dva ili više neovisnih poduzetnika u slučajevima kada se njihova prava i/ili obveze temelje na istom ili sličnom činjeničnom stanju i na istoj pravnoj osnovi,

3. spaja dva ili više prethodno pokrenuta postupka na temelju članka 39. ovoga Zakona, koji se temelje na istom ili sličnom činjeničnom stanju i na istoj pravnoj osnovi u jedinstven postupak,

4. traži od Upravnog suda Republike Hrvatske davanje naloga za određivanje nenajavljene pretrage poslovnih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze kao i pečačenje i privremeno oduzimanje predmeta iz članka 42. stavka 1. i članka 44. ovoga Zakona,

5. utvrđuje ne postojanje uvjeta za pokretanje postupka iz članka 38. ovoga Zakona,

6. u smislu odredbe članka 36. ovoga Zakona, priznaje ili ne priznaje osobama koje nemaju položaj stranke u postupku, postupovna prava koja ima podnositelj inicijative.

Dostava i objava rješenja i ostalih akata Agencije

Članak 59.

(1) Rješenje Agencije dostavlja se strankama u postupku najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana isteka roka za donošenje rješenja u smislu članka 57. ovoga Zakona, a ako je postupak pokrenut na temelju inicijative podnositelja, rješenje se u istom roku dostavlja i podnositelju inicijative. Ako rješenje Agencije sadrži podatke koji se smatraju poslovnom tajnom u smislu članka 53. ovoga Zakona, svakoj stranci, kao i podnositelju inicijative, dostavit će se rješenje u kojem obrazloženje ne sadrži tajne podatke.

(2) Izreke rješenja Agencije iz članka 58. stavka 1. točke 1. do 11. ovoga Zakona objavljuju se u „Narodnim novinama“.

(3) Rješenja iz stavka 1. ovoga članka, odluke Upravnog suda Republike Hrvatske povodom tužbi na ta rješenja te ostali akti Agencije objavljuvat će se na Internet stranici Agencije.

(4) Podatci koji se smatraju poslovnom tajnom, u smislu odredaba članka 53. ovoga Zakona, izuzet će se od objave iz stavka 3. ovoga članka.

VIII. UPRAVNO KAZNENE MJERE

Pojam upravno kaznene mjere

Članak 60.

Upravno kaznenim mjerama koje Agencija izriče prema ovome Zakonu cilj je osiguravanje učinkovitog tržišnog natjecanja, kažnjavanje počinitelja povreda ovoga Zakona, otklanjanje štetnih posljedica takvih povreda i odvraćanje drugih poduzetnika od kršenja odredaba ovoga Zakona.

Upravno kaznene mjere za teške povrede propisa o tržišnom natjecanju

Članak 61.

Upravno kaznenom mjerom u iznosu do najviše 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća, kaznit će se poduzetnik koji:

1. sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušeno tržišno natjecanje, na način opisan odredbom članka 8. ovoga Zakona,
2. zlouporabi vladajući položaj na način opisan odredbom članka 13. ovoga Zakona,
3. sudjeluje u provedbi zabranjene koncentracije poduzetnika, opisanoj odredbom članka 16. ovoga Zakona,
4. ne postupi po rješenju Agencije kojim se određuju mjere za uspostavu tržišnog natjecanja ili određuju privremene mjere (članak 58. stavak 1. točke 1. do 10.).

Upravno kaznene mjere za lakše povrede propisa o tržišnom natjecanju

Članak 62.

Upravno kaznenom mjerom do najviše 1 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća, kaznit će se poduzetnik – stranka u postupku koji:

1. Agenciji ne podnese obveznu prijavu namjere koncentracije (članak 24. stavak 1. točka 2.)
2. Agenciji podnese netočne ili neistinite podatke u postupku ocjene koncentracije (članak 20);
3. ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 41. stavak 1. i 3.),
4. ometa izvršenje naloga Upravnog suda Republike Hrvatske (članci 42. do 46.).

Upravno kaznene mjere za ostale povrede propisa o tržišnom natjecanju

Članak 63.

Upravno kaznenom mjerom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se poduzetnik koji nema položaj stranke u postupku, a koji ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 32. točke 1. a) i b). i članak 41. stavak 1. i 3.)

Kriteriji za izricanje upravno kaznene mjere

Članak 64.

(1) Najviši iznos upravno kaznene mjere koja se može izreći na temelju ovoga Zakona, ne može niti u kojem slučaju premašiti iznos od 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća u smislu članka 61. ovoga Zakona.

(2) Pri izricanju upravno kaznene mjere Agencija uzima u obzir sve olakotne i otegotne okolnosti kao što su težina povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede za druge poduzetnike na tržištu i potrošače. Pri tome se primjenjuje dvostupanjska metodologija izračuna upravno kaznene mjere na način da se utvrđuje osnovni iznos upravno kaznene mjere za poduzetnika, a zatim se tako utvrđeni iznos smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima.

(3) Osnovni iznos upravno kaznene mjere obračunava se do najviše 30 posto prihoda koji je poduzetnik ostvario isključivo od obavljanja djelatnosti na utvrđenom mjerodavnom tržištu na kojem je povrijeđen ovaj Zakon, koji se množi s brojem godina trajanja povrede, a nakon toga se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima.

(4) Olakotnim okolnostima iz stavka 2. ovoga članka smatraju se osobito:

1. dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja, žurno po saznanju poduzetnika o pokretanju postupka od strane Agencije. Iznimno, u slučaju kartela dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja neće se smatrati olakotnom okolnošću;
2. dostava dokaza o povredi ovoga Zakona kao posljedici nehaja poduzetnika;
3. dostava dokaza da poduzetnik, premda sudionik zabranjenog sporazuma nije primjenjivao taj sporazum, odnosno da je na mjerodavnom tržištu, unatoč postojanju sporazuma, postupao sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja;
4. suradnja poduzetnika s Agencijom na način i u opsegu koji prelazi obveze poduzetnika za oslobođenje ili umanjenje upravno kaznene mjere iz članka 65. ovoga Zakona.

(5) Otegotnim okolnostima iz stavka 2. ovoga članka smatraju se osobito:

1. nastavak protupravnog postupanja poduzetnika ili ponavljanje istog ili sličnog postupanja kojima se krše odredbe ovoga Zakona, nakon dostave rješenja Agencije kojim je utvrđeno da je takvim postupanjem poduzetnik narušio tržišno natjecanje. U tom slučaju, osnovni iznos upravno kaznene mjere povećava se za sto (100) posto za svaki utvrđeni slučaj ponovljene povrede ovoga Zakona;
2. odbijanje suradnje poduzetnika s Agencijom ili ometanje Agencije tijekom provedbe postupka,
3. uloga inicijatora ili poticatelja drugih poduzetnika na povredu ovoga Zakona, odnosno sve radnje tog poduzetnika poduzete u cilju osiguranja sudjelovanja drugih poduzetnika u povredi ovoga Zakona.

(6) Agencija može povećati iznos upravno kaznene mjere, ukoliko je to potrebno za oduzimanje imovinske koristi koju je poduzetnik ostvario povredom ovoga Zakona, pod uvjetom da je tu korist moguće procijeniti.

(7) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, Agencija može dodatno smanjiti iznos upravno kaznene mjere poduzetniku koji se nalazi u teškoj financijskoj situaciji i koji je povrijedio odredbe ovoga Zakona, ako on podnese Agenciji

relevantne dokaze da bi izricanje upravno kaznene mjere u iznosu kako je to propisano ovim Zakonom nepovratno ugrozilo njegovu ekonomsku održivost i dovelo do potpunog gubitka vrijednosti njegove imovine.

(8) Agencija može poduzetniku izreći simboličnu upravno kaznenu mjeru u slučaju iz stavka 7. ovoga članka, kao i u drugim slučajevima u kojima je utvrđeno da narušavanje tržišnog natjecanja nije bilo značajno, odnosno da nije imalo negativan učinak na tržištu. Razloge za takvu odluku Agencija mora posebno obrazložiti.

(9) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Agencije detaljno razraditi kriterije za izricanje upravno kaznene mjere iz stavaka 2. do 8. ovoga članka, sukladno kriterijima koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskim zajednicama, u smislu članka 74. ovoga Zakona.

Oslobođenje ili umanjenje upravno kaznene mjere

Članak 65.

(1) U cilju otkrivanja najtežih povreda ovoga Zakona, Agencija može osloboditi od plaćanja upravno kaznene mjere onog sudionika zabranjenog horizontalnog sporazuma (kartela) koji prvi obavijesti Agenciju o kartelu i dostavi joj podatke, činjenice i dokaze koji joj omogućuju pokretanje postupka, ili prvom sudioniku kartela koji Agenciji dostavi dokaze koji joj omogućuju utvrđivanje povrede ovoga Zakona u slučajevima kad je Agencija već prethodno pokrenula postupak, ali nije imala dovoljno dokaza za njegovo okončanje, odnosno utvrđenje kartela.

(2) Oslobođenje od plaćanja upravno kaznene mjere iz stavka 1. ovoga članka ne može se primijeniti na poduzetnika koji je bio inicijator ili poticatelj sklapanja kartela.

(3) Upravno kaznenu mjeru u umanjenom iznosu Agencija može izreći onim sudionicima kartela koji ne ispunjavaju uvjete za oslobođenje od upravno kaznene mjere iz stavka 1. ovoga članka, ali su Agenciji dostavili dodatne valjane dokaze koji su, uz dokaze koje je Agencija već utvrdila u postupku, bili od odlučujućeg značaja za okončanje postupka utvrđenja kartela.

(4) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Agencije detaljno razraditi kriterije za oslobođenje od upravno kaznene mjere ili umanjenje upravno kaznene mjere iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, sukladno kriterijima koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskim zajednicama, sukladno odredbi članka 74. ovoga Zakona.

(5) Izricanje upravno kaznene mjere prema ovome Zakonu nije od utjecaja na kaznenu odgovornost osobe kojoj je ta mjera izrečena sukladno odredbama ovoga Zakona.

IX. SURADNJA AGENCIJE S DRUGIM TIJELIMA I SUDSKA ZAŠTITA

Suradnja Agencije s pravosudnim i drugim tijelima

Članak 66.

(1) Agencija je dužna surađivati s nadležnim pravosudnim, regulatornim i drugim tijelima u predmetima koji su vezani za narušavanje tržišnog natjecanja na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Na temelju pisanog zahtjeva Agencije, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove dužno je pružiti, bez naknade, pomoć pri provedbi nenajavljene

pretrage i/ili privremenog oduzimanja predmeta i/ili dokumentacije iz članaka 42. do 46. ovoga Zakona.

(3) Na zahtjev Agencije iz članka 41. ovoga Zakona, sva tijela državne uprave te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i pravne osobe s javnim ovlastima, obvezni su Agenciji, bez naknade dostaviti sve zahtijevane podatke i dokumentaciju, uključivo podatke i dokumentaciju koji sadrže poslovne tajne, neovisno o posebnim propisima kojima je uređena tajnost tih podataka, a Agencija je s takvim podacima i dokumentacijom dužna postupati sukladno odredbi članka 53. ovoga Zakona.

Sudska zaštita

Članak 67.

(1) Protiv rješenja Agencije kojim se utvrđuje povreda ovoga Zakona i izriču upravno kaznene mjere, kao i protiv rješenja kojim se prekida postupak zbog rješavanja prethodnog pitanja nije dopuštena žalba ali se u roku od trideset (30) dana može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske koji o tužbi odlučuje u vijeću sastavljenom od tri suca i to zbog:

1. povrede propisa materijalnog prava o tržišnom natjecanju,
2. bitne povrede odredbi o postupku
3. pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja
4. pogrešne odluke o upravno kaznenoj mjeri i drugim pitanjima o kojima odlučuje Agencija.

(2) Protiv zaključaka Agencije donesenih tijekom postupka, nije dopuštena žalba ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, protiv zaključka kojim se pokreće postupak (članak 39.), zaključka kojim Agencija odlučuje o pokretanju jednog postupka protiv dva ili više neovisnih poduzetnika u slučajevima kada se njihova prava i/ili obveze temelje na istom ili sličnom činjeničnom stanju i na istoj pravnoj osnovi, zaključka kojim se odbija zahtjev za uvid u spis ili dio spisa (članak 47.), te zaključka kojim Agencija spaja više novih prijava namjere provedbe koncentracije koje je Agenciji podnio isti poduzetnik tijekom već pokrenutog postupka ocjene koncentracije u jedan postupak (članak 21. stavak 7.) nije dopuštena žalba niti se može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

(4) Tužba iz stavka 1. ovoga članka zadržava izvršenje rješenja Agencije.

(5) Tužbu protiv rješenja Agencije kojim se utvrđuje povreda ovoga Zakona i izriču upravno kaznene mjere iz stavka 1. ovoga članka, može podnijeti nezadovoljna stranka u postupku, a tužbu protiv rješenja Agencije kojim se utvrđuje da nije narušeno tržišno natjecanja u smislu odredaba ovoga Zakona može podnijeti i podnositelj inicijative, odnosno osoba kojoj su zaključkom Agencije utvrđena ista postupovna prava kao i podnositelju inicijative (članak 36. stavak 3. i 4.).

Članak 68.

(1) Vijeće Upravnog suda Republike Hrvatske raspravlja i odlučuje na temelju činjenica koje su iznesene u postupku.

(2) Tužitelj u tužbi ne može iznositi nove činjenice, ali može predložiti nove dokaze u pogledu činjenica koje je iznio u postupku.

(3) Nove činjenice mogu se iznositi samo ako tužitelj dokaže da za odnosne činjenice nije znao niti mogao znati tijekom postupka.

Članak 69.

(1) Svi sporovi pred Upravnim sudom Republike Hrvatske pokrenuti na temelju odredbi ovoga Zakona su žurni.

(2) O naknadama štete zbog povreda ovoga Zakona odlučuju nadležni trgovački sudovi.

X. IZVRŠENJE UPRAVNO KAZNE NE MJERE, ZASTARA I TROŠKOVI POSTUPKA

Postupak izvršenja upravno kaznene mjere

Članak 70.

(1) U rješenju Agencije kojim se zbog povrede ovoga Zakona izriče upravno kaznena mjera naznačit će se rok i način uplate izrečene upravno kaznene mjere.

(2) Upravno kaznene mjere uplaćuju se po konačnosti rješenja Agencije ukoliko nije uložena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja Agencije do dana plaćanja. Agencija može, vodeći se kriterijima iz članka 64. ovoga Zakona, odobriti plaćanje upravno kaznene mjere u obrocima.

(3) Ako poduzetnik u roku ne uplati upravno kaznene mjere, Agencija će obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište odnosno sjedište kažnjene osobe, radi naplate upravno kaznene mjere prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Upravno kaznene mjere koje na zahtjev Agencije prisilno naplaćuje Porezna uprava uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna.

Zastara

Članak 71.

(1) Postupak utvrđivanja povrede ovoga Zakona i izricanja upravno kaznene mjere zbog počinjenja te povrede ne može biti pokrenut kada protekne rok od pet (5) godina od dana počinjenja povrede ovoga Zakona.

(2) U slučaju kontinuirane ili ponavljane povrede ovoga Zakona, vrijeme zastare računa se od dana kad je prestala povreda Zakona.

(3) Zastarijevanje iz stavka 1. ovoga članka prekida se svakom radnjom Agencije, poduzetom radi utvrđivanja počinjenja povrede ovoga Zakona i izricanja upravno kaznene mjere zbog te povrede. Kad se postupak za koji je nadležna Agencija vodi protiv više poduzetnika ili grupe poduzetnika, prekid zastare nastupa danom kada je bilo kojem od poduzetnika koji ima status stranke u postupku dostavljeno pismeno Agencije.

(4) Poslije svakog prekida zastara počinje ponovno teći, ali se postupak ni u kojem slučaju ne može voditi protekom dvostrukog vremena određenog stavkom 1. ovoga članka.

Zastara izvršenja upravno kaznene mjere

Članak 72.

(1) Upravno kaznene mjere izrečene zbog povrede odredaba ovoga Zakona ne mogu se izvršiti ako od dana konačnosti rješenja Agencije i/ili pravomoćnosti odluke sudarješenja protekne rok od pet (5) godina. Zastara počinje teći od dana kad

je poduzetnik uredno primio pravomoćnu odluku suda, ili od dana konačnosti rješenja Agencije ako stranka nije podnijela tužbu na to rješenje.

(2) Zastarijevanje iz stavka 1. ovoga članka prekida se svakom radnjom nadležnog tijela poduzetom radi izvršenja upravno kaznene mjere. Poslije svakog prekida zastara počinje ponovo teći, ali postupak izvršenja upravno kaznene mjere ne može se voditi protekom dvostrukog vremena određenog stavkom 1. ovoga članka.

(3) Iznimno, u slučajevima kad Agencija odobri plaćanje upravno kaznene mjere u obrocima, zastarijevanje počinje teći od dana kada poduzetnik nije platio dospjelu obvezu.

Troškovi postupka

Članak 73.

Svi troškovi vođenja postupka utvrđivanja povrede ovoga Zakona i izricanja upravno kaznene mjere zbog povrede ovoga Zakona utvrdit će se Tarifom upravnih pristojbi iz Zakona o upravnim pristojbama.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primjena Zakona i okončanje postupaka u tijeku

Članak 74.

U primjeni ovoga Zakona, a osobito u slučajevima postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju propisa, u skladu s člankom 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske (»Narodne novine« - Međunarodni ugovori, broj 14/01), primjenjuju se na odgovarajući način kriteriji koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskim zajednicama.

Članak 75.

Zahtjevi za pokretanje postupaka za koje je nadležna Agencija zaprimljeni do 30. rujna 2010., kao i postupci koji su pokrenuti u Agenciji do 30. rujna 2010., okončat će se primjenom odredaba Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 122/03).

Podzakonski akti

Članak 76.

(1) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Agencije donijeti propise iz članka 7. stavka 4., članka 10. stavka 2., članka 11. stavka 3., članka 15. stavka 4., članka 64. stavka 9 i članka 65. stavka 4. ovoga Zakon najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju propisi doneseni na temelju Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 122/03).

(3) Agencija će, najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti Statut i druge opće akte Agencije s odredbama ovoga Zakona.

Članak 77.

(1) Članovi Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja imenovani prije stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom do isteka razdoblja na koje su imenovani.

(2) Predsjednik i članovi Vijeća, nakon razrješenja dužnosti, pa sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima, a najdulje godinu dana od dana razrješenja s dužnosti, imaju pravo na naknadu plaće koju ostvaruju kao predsjednik odnosno članovi Vijeća, osim u slučajevima razrješenja iz članka 29. stavka 1. točke 2., 4. i 5. ovoga Zakona.

Prestanak važenja Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja

Članak 78.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 122/03).

Stupanje na snagu ovoga Zakona

Članak 79.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. listopada 2010. godine.

OBRAZLOŽENJE ODREDBA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI TRŽIŠNOG NATJECANJA

GLAVA I. OPĆE ODREDBE (članci 1. do 7.)

Članci 1. do 7.

Odredbama citiranih članaka glave I. Zakona uređuje se predmet i područje primjene Zakona, pojam poduzetnika, pravni odnosi i poduzetnici na koje se Zakon ne primjenjuje, tijelo ovlašteno za provedbu Zakona te definicija mjerodavnog tržišta.

Člankom 2. utvrđeno je područje primjene ovog Zakona, i to na način da se Zakon primjenjuje na sve oblike narušavanja tržišnog natjecanja na teritoriju Republike Hrvatske ili izvan teritorija Republike Hrvatske, ako imaju učinak na teritoriju Republike Hrvatske.

Člankom 3. utvrđen je pojam poduzetnika na koje se primjenjuje ovaj Zakon budući da se isti djelomično razlikuje od pojma poduzetnika koji se koristi u nekim drugim zakonskim tekstovima. Tako je propisano da se ovaj Zakon primjenjuje na sva trgovačka društva, trgovca pojedinca ili obrtnika, te na sve druge fizičke ili pravne osobe koje obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluju u prometu roba i/ili usluga. To uključuje i državna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i udruge, ustanove i druge pravne ili fizičke osobe, neovisno od njihovog pravnog oblika, načina financiranja, namjere ili činjenice ostvarivanja dobiti, sjedišta ili prebivališta u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu, kao i činjenice obavlja li se djelatnost na tržištu izravno ili neizravno, trajno, povremeno ili jednokratno.

Stavkom 3. istog članka propisana je i primjena Zakona na poduzetnike kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općeg gospodarskog interesa, koji su po svojoj prirodi monopoli koji ostvaruju prihod ili kojima je na temelju dodijeljenih posebnih ili isključivih prava povjereno obavljanje određene gospodarske djelatnosti, ali samo u slučajevima ako primjena ovoga Zakona ne bi sprječavala obavljanje zadaća koje su im posebnim propisima i mjerama utvrđene i zbog kojih su te osobe osnovane.

Tekst stavka 3. u cijelosti je sukladan odredbi članka 86. Ugovora o osnivanju Europskih zajednica (u daljnjem tekstu: Ugovor EZ-a), te je neophodan za usklađenje s pravnom stečevinom EU.

Odredbom članka 4. primjena Zakona proteže se i na poduzetnika pod kontrolom drugog poduzetnika, ali članak 5. isključuje primjenu ovog Zakona na odnose između poslodavaca i radnika te na odnose koji su uređeni kolektivnim ugovorima između poslodavaca i sindikata.

Člankom 6. propisano je da je za provedbu ovoga Zakona nadležna Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja.

Članak 7.

Odredbom članka 7. Zakona daje se temeljno određenje pojma mjerodavnog tržišta i to u proizvodnom smislu i u zemljopisnom smislu, budući da je utvrđivanje mjerodavnog tržišta jedan od prvih i najvažnijih koraka u postupku ocjene je li u konkretnom slučaju došlo do povrede odredbi Zakona. Stavkom 4. uređeno je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije, propisati kriterije i način određivanja mjerodavnog tržišta. Naime, kriteriji i način utvrđivanja mjerodavnog tržišta podložni su čestim izmjenama i dopunama, prvenstveno iz razloga što pravo EZ-a definiranje pojma mjerodavnog tržišta na nacionalnoj razini prepušta državama članicama,

sukladno uputama Komisije EZ-a. (Commission Notice). Stoga je ovom odredbom omogućeno brže i lakše usklađivanje prava tržišnog natjecanja sa standardima EU.

GLAVA II. SPORAZUMI PODUZETNIKA (članci 8. do 11.)

Članci 8. do 10.

Ovim člancima utvrđuje se pojam sporazuma za potrebe ovoga Zakona, koji se sporazumi smatraju zabranjenima i njihova sankcija (ex lege ništetnost), kao i izuzeće od opće zabrane.

Tako je člankom 8. stavkom 1. propisano da se zabranjenim sporazumima u smislu odredbi Zakona smatraju svi sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja, a ova odredba u cijelosti je izrađena sukladno odredbi članka 81. stavka 1. Ugovora EZ-a. U stavku 2. dana je detaljnija definicija sporazuma za potrebe ovoga Zakona, dok su stavkom 3. ovoga članka propisani uvjeti za izuzeće od opće zabrane po uvjetom kumulativnog ispunjenja propisanih uvjeta, a ništetnost, kao posljedica sklapanja zabranjenog ugovora, propisana je stavkom 4.

Odredba stavka 3. odgovara sadržaju članka 81. stavka 3. Ugovora EZ-a., dok odredba stavka 4. na odgovarajući način sadržava odredbu članka 81. stavak 2. Stavkom 5. utvrđeno je da teret dokaza o postojanju uvjeta za izuzeće od opće zabrane snose poduzetnici sudionici sporazuma.

Člankom 9. utvrđuje se sadržaj rješenja o utvrđivanju zabranjenog sporazuma, te je taj članak u cijelosti sukladan odredbi članka 7. stavka 1. Uredbe 1/2003.

Odredbom članka 10. Zakona propisani su sporazumi za koje će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije, utvrditi uvjete za skupna izuzeća. Važno je napomenuti da su ovdje samo primjerice navedeni sporazumi za koje će se donijeti propisi kojima će utvrditi uvjete koje sporazumi moraju sadržavati te ograničenja ili uvjete koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati. Sporazumi koji ispunjavaju uvjete iz navedenih propisa, sudionici ne podnose na ocjenu Agenciji. Ovakva odredba je u cijelosti sukladna pravnoj stečevini EZ-a, budući da se time oslobađa Agenciju od ocjene sporazuma koji doduše sadrže određena ograničenja tržišnog natjecanja ali su sasvim uobičajena u trgovačkom pravu odnosno pravu tržišnog natjecanja (npr. ugovori o franchisingu, isključivoj ili selektivnoj distribuciji, ugovori o istraživanju i razvoju, specijalizaciji, prijenosu tehnologije, licenci i sl.).

Iako sudionici sporazuma koji ispunjavaju uvjete iz propisa o skupnom izuzeću ne podliježu obvezi dostave takvih ugovora na ocjenu Agenciji, u slučajevima kad su učinci tog sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, u suprotnosti s uvjetima propisanim člankom 8. stavkom 3. Zakona, Agencija sukladno ovlasti iz članka 10. stavka 4. može pokrenuti postupak ocjene takvog sporazuma i rješenjem ukinuti skupno izuzeće za taj sporazum.

Članak 11.

Odredbom stavka 2. ovog članka utvrđen je pojam sporazuma male vrijednosti kao

sporazuma u kojem je zajednički tržišni udio sudionika sporazuma i poduzetnika pod njihovom kontrolom neznatan, pod uvjetom da ne sadrži odredbe koje se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja. Stavkom 1. određeno je da se odredbe o zabranjenim sporazumima iz članka 8. stavka 1. ne primjenjuju na sporazume male vrijednosti, te je stavkom 3. ovoga članka propisano da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije, utvrditi uvjete kojima sporazumi male vrijednosti moraju udovoljavati te ograničenja ili odredbe koje ne smiju sadržavati. Kao i kod propisa o mjerodavnom tržištu iz članka 7. Zakona, i uređenje sporazuma male vrijednosti prepušteno je državama članicama na nacionalnim razinama, koje tu materiju reguliraju, u pravilu, sukladno uputama Komisije EZ-a (Commission Notice). Stoga ovakva odredba omogućuje bržu izmjenu i harmonizaciju hrvatskih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja s pravnom stečevinom EU.

GLAVA III. VLADAJUĆI POLOŽAJ I OGRANIČAVAJUĆA DJELOVANJA (članci 12. do 14.)

Članak 12.

Odredbom ovog članka utvrđuje se presumpcija vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu, na način da je propisano da se pretpostavlja da poduzetnik ima vladajući položaj ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati na mjerodavnom tržištu u značajnoj mjeri neovisno od svojih stvarnih ili mogućih konkurenata, potrošača, kupaca ili dobavljača.

Stavkom 2. ovoga članka presumpcija vladajućeg položaja iz stavka 1. određena je s obzirom na visinu poduzetnikovog tržišnog udjela (više od 40 posto na mjerodavnom tržištu). Mogućnost postojanja zajedničkog vladajućeg položaja dva ili više poduzetnika propisana je stavkom 3. članka 12.

Članak 13.

Odredbom članka 13. propisana je zabrana svake zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika, te se primjerice navode neki od oblika ponašanja kroz koje se zlouporaba vladajućeg položaja može očitovati.

Tako je propisano da se zlouporabom vladajućeg položaja smatra osobito: izravno ili neizravno nametanje nepravednih kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih nepravednih trgovinskih uvjeta, ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehnološkog razvitka na štetu potrošača, primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju, te uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih strana na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u izravnoj vezi s predmetom tih ugovora.

Izričaj ovoga članka u cijelosti je sukladan tekstu članka 82. Ugovora EZ-a, te je neophodan za usklađenje ovoga Zakona s pravnom stečevinom EU.

Članak 14.

Ovaj članak propisuje sadržaj rješenja o zlouporabi vladajućeg položaja. Tako je propisano da Agencija svojim rješenjem utvrđuje postojanje vladajućeg položaja i postupanje poduzetnika kojim se taj položaj zlorabi, odnosno narušava tržišno natjecanje te trajanje takvoga postupanja, zabranjuje svako daljnje postupanje poduzetnika kojim se zlorabi vladajući položaj, određuje mjere i rokove za uklanjanje

štetnih učinaka takvoga postupanja, te izriče upravno kaznenu mjeru. Kao mjeru za uklanjanje štetnih učinaka postupanja Agencija može odrediti i mjeru praćenja poslovanja i/ili strukturnu mjeru, s time da se strukturna mjera može odrediti samo u slučaju ako ne postoji jednako učinkovita mjera praćenja poslovanja, ili ako je ta mjera veće opterećenje za poduzetnika od strukturne mjere.

Tekst ovoga članka u cijelosti je sukladan odredbi članka 7. stavka 1. Uredbe 1/2003.

GLAVA IV. KONCENTRACIJE PODUZETNIKA (članci 15. do 24.)

Članak 15.

Ovim člankom utvrđuje se pojam koncentracije u smislu odredbi Zakona, kao i što se ne smatra koncentracijom poduzetnika.

Tako se koncentracijom smatra pripajanje ili spajanje dva ili više neovisnih poduzetnika ili dijelova tih poduzetnika, te stjecanje kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog, odnosno više poduzetnika nad drugim, odnosno više drugih poduzetnika ili dijelom odnosno dijelovima drugih poduzetnika stjecanjem većine dionica ili udjela, ili stjecanjem većine prava glasa, ili na drugi način u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima i drugim propisima. I stvaranje zajedničkog pothvata (*joint venture*) od strane dva ili više neovisnih poduzetnika, koji na trajnijoj osnovi djeluje kao neovisan gospodarski subjekt, sukladno odredbi stavka 3. ovoga članka, smatrat će se koncentracijom u smislu Zakona.

Međutim, privremeno stjecanje ili držanje dionica ili udjela od strane kreditnih ili drugih financijskih institucija, investicijskog fonda ili društva za osiguranje, ako ne koriste pravo glasa s obzirom na te dionice ili udjele na takav način da to utječe na konkurentno ponašanje tog poduzetnika ne smatra se koncentracijom u smislu odredbi ovoga Zakona. Odredba ovog članka u cijelosti je sukladna s tekstom članka 3. EU Merger Regulation 139/2004.

Stavkom 4. ovoga članka propisano je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije, utvrditi način prijave i kriterije za ocjenu koncentracija poduzetnika. Za zemlje članice EU način prijave i kriteriji za ocjenu koncentracija poduzetnika dani su u člancima 4. i 5. EU Merger Regulation 139/2004, koja je izravno primjenjiva u državama članicama EU.

Članak 16.

Ovaj članak utvrđuje kriterije za ocjenjuju Agencije koje se koncentracije smatraju zabranjenima, a to je značajno narušavanje tržišnog natjecanja, a osobito ako je ono posljedica jačanja postojećeg ili stvaranja novog vladajućeg položaja sudionika koncentracija.

Članak 17.

Ovim člankom određuje se obveza prijave namjere koncentracije ako su sudionici koncentracije kumulativno ispunili uvjete ukupnog godišnjeg prihoda u Republici Hrvatskoj u iznosu od najmanje sto milijuna kuna te na svjetskom tržištu u iznosu od najmanje milijardu kuna. Nadalje, ovim člankom propisuje se način izračuna ukupnog godišnjeg prihoda sudionika koncentracije u odnosu na prihod ostvaren prodajom roba odnosno pružanjem usluga između društava unutar koncerna (stavak 3.) i u

slučaju kad se koncentracija odnosi na pripajanje ili spajanje dijelova jednog ili više poduzetnika (stavak 4.).

Članak 18.

Kada kao sudionici koncentracija sudjeluju kreditne i druge financijske institucije, uključujući i društva za osiguranje i društva za reosiguranje, način izračuna njihovog ukupnog godišnjeg prihoda utvrđen ovom članku u cijelosti odgovara načinu izračuna sukladno Direktivi Vijeća 86/635/EEC, i članku 5. EU Merger Regulation 139/2004, koja je izravno primjenjiva u državama članicama EU.

Članak 19.

Odredbe ovoga članka definiraju tko je obveznik podnošenja prijave namjere koncentracije, rok u kojem se prijava namjere koncentracije treba podnijeti Agenciji na ocjenu, te suspenzivni efekt prijave namjere koncentracije. Ipak, stavkom 6. propisano je da u osobito opravdanim slučajevima Agencija može, na zahtjev sudionika koncentracije, odobriti provođenje određenih radnji radi provedbe prijavljene koncentracije i prije isteka roka iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona (u slučaju ocjene koncentracije na tzv. prvoj razini), odnosno i prije donošenja konačnog rješenja Agencije iz članka 22. stavka 7. ovoga Zakona (ocjena koncentracije na tzv. drugoj razini).

Članci 20. i 21.

Ovim se člancima utvrđuje obvezni sadržaj prijave namjere koncentracije, skraćeni postupak ocjene dopuštenosti koncentracije po Kratkom obrascu prijave koncentracije i uvjeti kad se može voditi skraćeni postupak ocjene koncentracije. Propisana je obveza Agencije za davanje potvrde o potpunosti prijave koncentracije (članak 20. stavak 6.). Članak 21. propisuje postupak ocjene dopuštenosti koncentracija, kao i obvezu Agencije da po zaprimanju potpune prijave namjere koncentracije na internet stranici objavi javni poziv za dostavljanjem pisanih primjedaba i mišljenja na navedenu koncentraciju. To je u cijelosti sukladno s tekstom članka 11. EU Merger Regulation 139/2004.

Članak 22.

Ovim člankom propisan je postupak ocjene koncentracija na tzv. prvoj razini, uvjeti za donošenja zaključka o pokretanju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije na tzv. drugoj razini, te rješenja koja Agencija može donijeti okončanjem postupka na tzv. drugoj razini.

Članci 23. i 24.

Članak 23. daje ovlast Agenciji da ukine rješenje o koncentraciji ukoliko je isto doneseno na temelju netočnih podataka koji su bili od odlučujućeg utjecaja za njegovo donošenje ili ako neki od sudionika koncentracije nije ispunio uvjete i mjere određene rješenjem Agencije, a daje i mogućnost izmjene rješenja u slučajevima kad sudionici koncentracije ne mogu ispuniti neki od uvjeta ili kad krše neku od mjere određenu rješenjem Agencije, zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji sudionika koncentracije. Člankom 24. propisane su mjere koje Agencija može odrediti u slučaju provedbe nedopuštene koncentracije, kao i izricanje upravno kaznene mjere.

GLAVA V. STRUČNA MIŠLJENJA AGENCIJE (članak 25.)

Članak 25.

Ovim člankom propisuje se obveza Agencije za davanje stručnih mišljenja o suglasnosti nacrtu prijedloga zakona i drugih propisa s odredbama Zakona, na zahtjev Hrvatskog sabora, Vlade Republike Hrvatske, središnjih tijela državne uprave, pravnih osoba s javnim ovlastima, kao i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, propisuje se i mogućnost da Agencija zatraži od središnjih tijela državne uprave i drugih državnih tijela dostavljanje na uvid nacrtu prijedloga zakona i drugih propisa radi davanja stručnih mišljenja. Stavkom 3. propisano je Agencija svim tijelima navedenim u stavku 1. ovoga članka može davati mišljenja o sukladnosti važećih zakona i drugih propisa s ovim Zakonom, donositi mišljenja kojima se promiče znanje o tržišnom natjecanju, odnosno podiže razina svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja, kao i donositi mišljenja i stručne stavove o rješenjima i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja.

GLAVA VI. AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA (članci 26. do 34.)

Članak 26.

Odredbama ovog članka određen je pravi položaj i ustrojstvo Agencije kao samostalne i neovisne pravne osobe s javnim ovlastima, koja za svoje poslovanje odgovara Hrvatskom saboru. Sredstva za rad Agencije osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske, a Statut Agencije, kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i način poslovanje Agencije, potvrđuje Hrvatski sabor. Također, propisano je da upravne pristojbe i upravno kaznene mjere koje naplaćuje i izriče Agencija predstavljaju prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 27.

Ovim člankom definira se Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja kao tijelo koje upravlja radom Agencije, a koje se sastoji od pet članova od kojih je jedan predsjednik Vijeća koji zastupa, predstavlja i rukovodi Agencijom. Predsjednika i članove Vijeće imenuje i razrješava dužnosti Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Stavkom 5. je propisano da su predsjednik i članovi Vijeća zaposleni u Agenciji.

Članci 28. i 29.

Člankom 28. utvrđuju se uvjeti za imenovanje predsjednika i članova Vijeća i trajanje mandata od pet godina uz mogućnost ponovnog imenovanja, koji svoju dužnost obavljaju profesionalno, dok odredbe članka 29. propisuju razloge za razrješenje dužnosti predsjednika i članova Vijeća prije isteka mandata, kao i sam postupak za razrješenje.

Članak 30.

Člankom 30. pobliže je opisan djelokrug Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u upravljanju radom Agencije.

Članak 31.

Odredba članka 31. propisuje način donošenja odluka na sjednicama Vijeća većinom

od najmanje 3 glasa, uz obavezno prisustvo predsjednika Vijeća ili njegovog zamjenika.

Članak 32.

Ovim se člankom pobliže određuje rad stručne službe Agencije, na način da se utvrđuje kako ista obavlja upravne i stručne poslove zaštite tržišnog natjecanja, te su primjerice navedeni poslovi koje u tom cilju provodi.

Članci 33. i 34.

Člankom 33. utvrđuje se što se smatra nespojivim s obavljanjem poslova u stručnoj službi Agencije i što predstavlja sukob interesa radnika, a člankom 34. propisana je obveza Agencije da jednom godišnje podnese Hrvatskom saboru Izvješće o radu za proteklu kalendarsku godinu.

GLAVA VII. POSTUPAK U NADLEŽNOSTI AGENCIJE (članci 35. do 69.)

Članak 35.

Ovim je člankom propisana podredna primjena Zakona o općem upravnom postupku u dijelu postupka koji nije uređen ovim Zakonom, a koji se odnosi na postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja, te podredna primjena Prekršajnog zakona u dijelu koji nije uređen ovim Zakonom, a koji se odnosi na postupak utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere i određivanje visine upravno kaznene mjere. Također, stavkom 2. propisano je da su radnici stručne službe – diplomirani pravnici s položenim pravosudnim ispitom voditelji postupaka u nadležnosti Agencije, dok odluke u tim predmetima donosi Vijeće. Stavkom 3. članka 35. postavljeni su i dodatni uvjeti za voditelja postupka utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere i izricanja upravno kaznene mjere iz članaka 52. i 60. do 65. ovoga Zakona, i to radni staž u struci od najmanje 4 godine nakon položenog pravosudnog ispita.

Članak 36.

Odredbom ovoga članka propisano je tko ima položaj stranke u postupku koji vodi Agencija na način da taj položaj imaju isključivo poduzetnici protiv kojih se vodi postupak, te sudionici koncentracija, dok taj položaj nema podnositelj inicijative za pokretanje postupka. Nadalje, daje se pravo osobama koje smatraju da se u postupku pred Agencijom odlučuje o njenim pravima ili pravnim interesima da zatraže od Agencije priznanje istih postupovnih prava koje ima podnositelj zahtjeva. Stavkom 4. utvrđeno je pravo stranke na podnošenje tužbe Upravom sudu Republike Hrvatske protiv zaključka Agencije kojim odlučuje o priznanju postupovnih prava osobama koje smatraju da se u postupku pred Agencijom odlučuje o njenim pravima ili pravnim interesima.

Članak 37.

Ovaj članak utvrđuje mogućnost podnošenja inicijative za pokretanje postupka, kao i obavezni sadržaj inicijative, postupovna prava podnositelja inicijative te mogućnost da podnositelj inicijative zatraži od Agencije zaštitu svog identiteta.

Članci 38. do 40.

Člankom 38. propisano je pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih sporazuma i zlouporabe vladajućeg položaja po službenoj dužnosti, a postupka ocjene koncentracija na temelju prijave sudionika koncentracija. Ako Agencija na temelju zaprimljene inicijative ocijeni da se inicijativa odnosi na postupanje koje ima neznatan učinak na tržišno natjecanje na određenom mjerodavnom tržištu, donijeti će zaključak kojim utvrđuje da ne postoji javni interes za pokretanje postupka i isti dostaviti podnositelju inicijative. Ako Agencija na temelju inicijative tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu utvrdi da nema uvjeta za pokretanje postupka u smislu odredaba ovoga Zakona, dužna je nakon utvrđenja stanja na mjerodavnom tržištu, a najkasnije u roku od 10 mjeseci od dana zaprimanja inicijative za pokretanje postupka, o tome donijeti zaključak i isti dostaviti podnositelju inicijative. Protiv tih zaključaka Agencije nije dopuštena žalba ali je dopušteno tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Člankom 39. utvrđuje se sadržaj zaključka o pokretanju postupka. Protiv njega nije dopuštena žalba niti podnošenje tužbe kojom se pokreće upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske, a člankom 40. propisuju se prava stranke protiv koje je pokrenut postupak da se očituje na zaključak, kao i njena obveza da po zahtjevu Agencije dostavi traženo očitovanje, podatke i dokumentaciju. Ako stranka protiv koje je postupak pokrenut ne postupi po zahtjevu i u rokovima koje odredi Agencija, ili ako izjavi da nije u mogućnosti postupiti po zahtjevu, Agencija će činjenice i okolnosti relevantne za postupak utvrditi po službenoj dužnosti, na temelju vlastitih saznanja, raspoloživih podataka i dokumentacije

Članak 41.

Ovaj članak propisuje ovlast Agencije da pisanim putem traži od stranaka u postupku, kao i od svih drugih pravnih ili fizičkih osoba, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga, odnosno komora poduzetnika, udruga potrošača, tijela državne uprave te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sve obavijesti, podatke i dokumentaciju potrebne za utvrđenje relevantnih činjenica u postupku, zahtijevati od stranke u postupku da joj omogući neposredan uvid u sve poslovne prostorije, svu nepokretnu i pokretnu imovinu, poslovne knjige, baze podataka i drugu dokumentaciju, kao i zahtijevati od stranke u postupku obavljanje drugih radnji koje smatra potrebnima radi utvrđenja svih relevantnih činjenica.

Stranke i druge osobe dužne su postupiti po zahtjevu Agencije, a taj zahtjev mora sadržavati pravni temelj, predmet i svrhu zahtjeva, rok za provođenje te upozorenje na mogućnost izricanja upravno kaznene mjere za nepostupanje po zahtjevu. Kada podatci i dokumentacija koju su stranke obvezne dostaviti sadrže poslovnu tajnu, stranka u postupku i druge pravne i fizičke osobe obvezne su Agenciji označiti, uz valjano obrazloženje, što se smatra poslovnom tajnom, a u slučaju da samo naznače koje podatke smatraju poslovnom tajnom, Agencija će ih ponovno pozvati na dostavu dopisa i/ili poslovne dokumentacije bez poslovnih tajni. Ako stranka u postupku ili druga pravna ili fizička osoba ne postupe niti po ponovljenom zahtjevu, Agencija će smatrati da takav dopis i/ili poslovna dokumentacija ne sadrži poslovne tajne.

Članak 42.

Ovim člankom propisuje se ovlast Agencije da od Upravnog suda Republike Hrvatske

zatraži da prema pravilima koja vrijede za osiguranje dokaza u izvanparničnom postupku, nalogom odobri provođenje nenajavljene pretrage poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, kao i pečačenje te privremeno oduzimanje predmeta pretrage. Takva pretraga provest će se ako postoji osnovana sumnja da postoji opasnost od skrivanja ili izmjene dokaza, a stavkom 3. propisano je postupanje ovlaštenih osoba Agencije prilikom provedbe pretrage. Stavkom 4. propisane su ovlasti ovlaštenih osoba Agencije u slučaju nenajavljene pretrage, a stavak 5. propisuje postupak u slučaju privremenog oduzimanja stvari, poslovnih knjiga i druge dokumentacije.

Ova odredba uvodi se u ovaj Zakon iz pravne stečevine EU, budući da je nužna kako bi se Agenciji, na temelju sudskog naloga, omogućila i nenajavljena pretraga poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, kao i pečačenje te privremeno oduzimanje predmeta, u predmetima u kojima zbog težine zapriječene upravno kaznene mjere (prvenstveno u kartelnim sporazumima), postoji opasnost da će sudionici takvih sporazuma, po dobivanju saznanja o pokretanju postupka, uništiti materijalne dokaze.

Ona u cijelosti odgovara sadržaju članaka 20. i 21. Uredbe Vijeća (EZ) broj 1/2003, i pristupanjem u članstvo EU, Agencija će biti u obvezi surađivati s Europskom komisijom prilikom provođenja takvih nenajavljenih pretraga poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, kao i pečačenja te privremenog oduzimanja predmeta.

Članak 43.

Odredbom ovoga članka propisana je mogućnost ulaska u poslovne prostorije poduzetnika i uvid u poslovne knjige i dokumentaciju i protiv volje poduzetnika, a uz pomoć djelatnika ministarstva zaduženog za unutarnje poslove.

Članak 44.

Odredbom ovoga članka uređuje se način provođenja nenajavljene pretrage u prostorijama poduzetnika protiv kojeg nije pokrenut postupak, kao i u slučajevima pretrage stana ili drugih prostorija koje imaju sličnu namjenu članova Uprave i radnika poduzetnika protiv kojeg je pokrenut postupak. U tom slučaju nenajavljenoj pretrazi obavezno moraju nazočiti i dvije punoljetne osobe kao svjedoci, dok se na tu pretragu, na odgovarajući način primjenjuju odredbe članaka 42., 43., 45. i 46. ovoga Zakona.

Članak 45.

Ovim člankom propisano je da se pri provođenju pretrage, dokumentacija koja se odnosi na komunikaciju poduzetnika protiv kojeg se vodi postupak s njegovim opunomoćenicima izuzima od pretrage ukoliko je riječ o povjerljivim informacijama. Stavcima 2. i 3. propisan je postupak ukoliko postoji sumnja je li u predmetnom slučaju riječ o povjerljivim informacijama.

Članak 46.

Odredbama ovoga članka propisana je obveza ovlaštene osobe za sastavljanje zapisnika o nenajavljenoj pretrazi, rokovi za njeno sastavljanje, sadržaj zapisnika te prava stranaka i osoba kod kojih je provedena pretraga na dostavu zapisnika i davanje primjedbi na sadržaj zapisnika.

Članak 47.

Pravo stranaka na uvid u spis predmeta, način na koji se zahtjev za uvidom u spis predmeta podnosi, rok u kojem je Agencija dužna odrediti termin za uvid u spis predmeta, te izuzeci od prava na uvid u spis predmeta propisani su ovim člankom.

Članak 48.

Ovim se člankom, sukladno pravnoj stečevini EU, u hrvatski Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja uvodi institut Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku (engl. *Statement of objections*). Njime se propisuje obveza Agencije da svim strankama u postupku, a prije održavanja usmene rasprave, dostavi pisanu Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, u cilju osiguranja mogućnosti strankama da se izjasne o svim relevantnim činjenicama i okolnostima. Također, propisuje se pravo stranaka u postupku na dostavu svojih primjedbi na činjenice iz Obavijesti, te pravo na predlaganje saslušanja dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza. Posebno je propisano da Agencija ne može temeljiti svoju odluku na činjenicama i okolnostima o kojima stranci u postupku nije dana mogućnost obrane. Stavkom 4. propisana je obveza Agencije da primjerak Obavijesti u skraćenom obliku, na zahtjev podnositelja inicijative istome dostavi, s uputom da je ovlašten u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti, u pisanom obliku dostaviti svoje primjedbe Agenciji. Također, Agencija je obvezna primjerak Obavijesti u skraćenom obliku koja ne sadrži poslovne tajne na zahtjev dostaviti i osobi koja smatra da se u postupku za koji je nadležna Agencija odlučuje o njenim pravima ili pravnim interesima, s uputom da je ovlaštena u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti, u pisanom obliku dostaviti svoje primjedbe Agenciji.

Tekst ovog članka u cijelosti je sukladan s tekstom članaka 10., 11. i 12. Uredbe Komisije EZ broj 773/2004, koja se odnosi na postupke koje provodi Komisija na temelju članaka 81. i 82. Ugovora o EZ-u, i predstavlja jedno od osnovnih prava i instituta kojima se štite interesi stranaka protiv kojih su pokrenuti postupci pred tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja. Stoga je unoenje ove odredbe u Zakon nužno za zaštitu stranaka, kao i za usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU.

Članak 49.

I ovim se člankom, sukladno pravnoj stečevini EU, u hrvatski Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja uvodi novi institut nazvan preuzimanje obveza od strane poduzetnika (engl. *commitments*). Njime se omogućuje strankama u postupku za koji je nadležna Agencija da same predlože mjere, uvjete i rokove kojima se otklanjaju negativni učinci njenog postupanja na tržišno natjecanje, a Agencija u slučaju da prihvati predložene mjere i uvjete prekinut će vođenje postupka protiv tih stranaka. Takva mogućnost je dana samo u izuzetnim slučajevima, a ako se stranka ne pridržava mjera i uvjeta ili ako je odluka Agencije temeljena na netočnim ili neistinitim podacima dostavljenim od stranaka, Agencija može ponovo pokrenuti postupak protiv tih stranaka.

Ova odredba u cijelosti je usklađena s odredbom članka 9. Uredbe Vijeća (EZ) broj 1/2003, u određenim slučajevima omogućava bržu uspostavu tržišnog natjecanja na pojedinom tržištu (što je prvenstveni cilj i zadatak Agencije) i potrebna je u cilju potpune harmonizacije s pravnom stečevinom EZ-a.

Članak 50.

Članak 50. propisuje obvezatnost održavanja usmene rasprava koja je u pravilu tajna zbog obveze čuvanja poslovnih tajni poduzetnika, moguće sudionike usmene rasprave, te posljedice ne dolaska stranaka na usmenu raspravu.

Članak 51.

Člankom 51. propisuje se ovlast Agencije za donošenje rješenja o privremenoj mjeri u hitnim slučajevima, kada postoji rizik značajne i nepopravljive štete tržišnom natjecanju. U rješenju se mora navesti rok trajanja mjere koji u pravilu ne smije biti dulji od šest mjeseci, ali se može produljivati ako je to neophodno potrebno.

Članak 52.

Ovim se člankom propisuje postupak utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere zbog povrede odredbi ovoga Zakona. Tako se propisuje obveza Agencije da nakon utvrđenja da je stranka u postupku povrijedila Zakon, istoj dostavi Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju i poziv na glavnu raspravu na kojoj će se stranci dati mogućnost davanja obrane. Stavkom 2. propisan je sadržaj poziva na glavnu raspravu, dok je stavkom 3. propisan sadržaj Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju. Postupak za koji je nadležna Agencija okončat će se donošenjem jedinstvenog rješenja u kojem će se utvrditi narušavanje tržišnog natjecanja i visina upravno kaznene mjere. Stavkom 6. propisano je da će se na odgovarajući način na oblik i sadržaj poziva na glavnu raspravu, tijekom glavne rasprave, dovođenje stranaka i trećih osoba na glavnu raspravu kao i na zapisnik o glavnoj raspravi primjenjivati odredbe Prekršajnog zakona.

Članak 53.

S ciljem jačanja pravne sigurnosti stranaka, odredbama ovog članka uz utvrđenje obveza članova Vijeća te radnika Agencije na čuvanje poslovne tajne, dan je i prikaz kriterija koji će Agencija primjenjivati pri ocjeni predstavlja li neka informacija poslovnu tajnu. Također, sukladno pravnoj stečevini EZ-a, jasno je utvrđeno i što ne predstavlja poslovnu tajnu, kao i obveze poduzetnika da argumentirano naznače što smatraju poslovnom tajnom. Budući da je riječ o vrlo osjetljivoj tematici, u utvrđivanju kriterija za utvrđivanje poslovne tajne Agencija se je u cijelosti vodila pravilima koja postoje u pravoj stečevini EZ-a, prvenstveno u tekstu Obavijesti Komisije o pravu uvida u spis u postupcima koje vodi Komisija temeljem članaka 81. i 81. Ugovora o Europskoj zajednici, članaka 53., 54. i 57. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru i Uredbe Vijeća (EZ-a) br 139/2004.

Članak 54.

Ovim člankom propisan je način čuvanja spisa i dokumentacije koju Agencija zaprimi, prikupi i obradi tijekom svog rada, a sukladno propisima o čuvanju arhivskog gradiva.

Članci 55. i 56.

Ovi članci propisuju uvjete i način obveznog izuzeća članova Vijeća i radnika Agencije od rada i odlučivanja u predmetu, kao i uvjete i način izuzeća članova Vijeća i radnika Agencije u svim drugim slučajevima kad se ne može očekivati objektivno vođenje postupka i objektivno donošenje odluke u predmetu.

Članak 57.

Ovim člankom propisani su rokovi za donošenje odluka Agencije. Tako je propisano

da se rješenje o utvrđenju zabranjenog sporazuma i rješenje o utvrđenju zlouporabe vladajućeg položaja donosi u roku od četiri mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke, odnosno najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana zaključenja glavne rasprave u postupku izricanja upravno kaznene mjere, da je rok za donošenje rješenja o ocjeni koncentracije tri mjeseca od dana donošenja zaključka o pokretanju postupka, a da se rješenje o ukidanju primjene skupnog izuzeća, rješenje o ocjeni sporazuma male vrijednosti te rješenje o izmjeni rješenja o koncentraciji donose u roku od četiri mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke, odnosno najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana zaključenja usmene rasprave.

Rješenje o ukidanju rješenja o koncentraciji odnosno rješenje o mjerama nakon provedbe nedopuštene koncentracije Agencija donosi u roku od četiri mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke, odnosno najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana zaključenja glavne rasprave u postupku izricanja upravno kaznene mjere, a rješenje o preuzimanju obveza od strane poduzetnika i rješenje kojim utvrđuje da se poduzetnik ne pridržava utvrđenih mjera, uvjeta i rokova Agencija donosi u roku od tri mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje rješenja.

Članak 58.

Stavkom 1. ovoga članka određena su primjerice rješenja Agencije – rješenje kojim se, na temelju odluka Vijeća, utvrđuje zabranjeni sporazum, ukida primjena skupnog izuzeća, ocjenjuju sporazumi male vrijednosti, utvrđuje zlouporaba vladajućeg položaja, ocjenjuje dopuštenost koncentracija, ukida ili mijenja rješenje Agencije, određuju posebne mjere za ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja, prihvaćaju mjere i uvjeti poduzetnika, određuju privremene mjere, izriču upravno kaznene mjere te kojima se utvrđuje da nije narušeno tržišno natjecanje.

Zaključci Agencije, također primjerice, navedeni su u stavku 2. ovoga članka a to su zaključak kojim se pokreće postupak, zaključak kojim se odlučuje o pokretanju jednog postupka protiv dva ili više neovisnih poduzetnika u slučajevima kada se njihova prava i/ili obveze temelje na istom ili sličnom činjeničnom stanju i na istoj pravnoj osnovi, zaključak kojim se spajaju dva ili više prethodno pokrenuta postupka, koji se temelje na istom ili sličnom činjeničnom stanju i na istoj pravnoj osnovi u jedinstven postupak, zaključak kojim se traži od Upravnog suda Republike Hrvatske davanje naloga za određivanje nenajavljene pretrage poslovnih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze kao i pečaćenje i privremeno oduzimanje predmeta, zaključak kojim se utvrđuje ne postojanje uvjeta za pokretanje postupka te zaključak kojim se priznaje ili ne priznaje osobama koje nemaju položaj stranke u postupku, postupovna prava koja ima podnositelj inicijative.

Članak 59.

Ovim se člankom propisuje način dostave i objave odluka Agencije na način da se izreke rješenja Agencije kao i presude Upravnog suda Republike Hrvatske povodom tužbi na odluke Agencije objavljuju u „Narodnim novinama“. Na Internet stranici Agencije mogu se objavljivati rješenja Agencije i ostali akti Agencije, ali podaci koji se smatraju poslovnom tajnom izuzeti su od objave i u „Narodnim novinama“ i na Internet stranici Agencije.

GLAVA VIII. UPRAVNO KAZNE NE MJERE (članci 60. do 65.)

Članak 60.

Člankom 60. sukladno pravnoj stečevini EU, propisano je da upravno kaznene mjere, koje Agencija izriče u prvom stupnju, imaju za cilj osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja, kažnjavanje počinitelja povreda ovoga Zakona, otklanjanje štetnih posljedica takve povrede i odvraćanje drugih poduzetnika da ne krše odredbe ovoga Zakona.

Ovlast izricanja upravno kaznenih mjera od strane tijela za zaštitu tržišnog natjecanja u zemljama članicama EU postoji od samog početka, te je jedan od neophodnih uvjeta za ostvarivanje učinkovite zaštite tržišnog natjecanja. Bez mogućnosti izricanja upravno kaznene mjere, ne postoji mogućnost uvođenja još jednog instituta potrebnog za učinkovitu zaštitu tržišnog natjecanja a to je institut smanjenja i oslobođenja od kazne (engl. *leniency*). Bez ovlasti Agencije za izricanjem upravno kaznenih mjera u prvom stupnju, nije moguće postići učinkovitu zaštitu tržišnog natjecanja, te ne možemo govoriti o punom usklađenju hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EZ-a.

Članak 61.

Ovim člankom propisuje se najveći iznos upravno kaznene mjere za teške povrede propisa o tržišnom natjecanju, i to u iznosu do najviše 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća. Kao teškim povredama propisa o tržišnom natjecanju navode se sklapanje zabranjenog sporazuma, zlouporaba vladajućeg položaja, sudjelovanje u provedbi zabranjene koncentracije poduzetnika te ukoliko ne postupi po rješenju Agencije kojim se određuju mjere za uspostavu tržišnog natjecanja ili određuju privremene mjere.

Članak 62.

Ovim člankom propisane su upravno kaznene mjere za lakše povrede propisa o tržišnom natjecanju i to za: ne podnošenje obvezne prijave namjere koncentracije, podnošenje netočnih ili neistinitih podatke u postupku ocjene, ne postupanje po zahtjevu Agencije, te ometanje izvršenje naloga Upravnog suda Republike Hrvatske. Za te povrede propisana je upravno kaznena mjera u iznosu do najviše 1 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća.

Članak 63.

Člankom 63. propisana je upravno kaznena mjera za poduzetnika koji nema položaj stranke u postupku, a koji ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 32. točke 1. a) i b). i članak 41. stavak 1. i 3.), i to u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna.

Članak 64.

Ovim člankom propisani su kriteriji za izricanje upravno kaznene mjere na način da maksimalni iznos upravno kaznene mjere ne može niti u kojem slučaju premašiti iznos od 10 posto vrijednosti ukupnog prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća. Nadalje, propisano je da će se pri izricanju upravno kaznene mjere prvo utvrditi osnovni iznos upravno kaznene mjere, a tada će se taj iznos povećati ili smanjiti ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima. Stavkom 3. utvrđen je način utvrđivanja osnovnog iznosa upravno kaznene mjere, dok su stavicima 4. i 5. primjerice

navedene olakotne i otegotne okolnosti. Stavkom 7. propisana je iznimna mogućnost izricanja snižene upravno kaznene mjere, ako bi izricanje upravno kaznene mjere sukladno odredbama Zakona nepovratno ugrozilo ekonomsku održivost tog poduzetnika, što je isti dužan i dokazati. Mogućnost izricanja simbolične upravno kaznene mjere u slučajevima kada narušavanje tržišnog natjecanja nije bilo značajno propisano je stavkom 8., a obveza Vlade Republike Hrvatske, da na prijedlog Agencije donese propis kojim će se detaljnije razraditi kriteriji za izricanje upravno kaznene mjere, propisana je stavkom 9.

Članak 65.

Kartelni sporazumi, kao najteži oblik zabranjenih sporazuma, vrlo se teško otkrivaju a pričinjavaju najveću štetu tržišnom natjecanju. Ovaj članak omogućuje sudioniku kartela, da u zamjenu za otkrivanje kartela i dostavu dokumentacije potrebne za procesuiranje tog kartela, dobije od Agencije oslobođenje ili smanjenje upravno kaznene mjere. Ovaj institut primjenjuje se isključivo za kartelne sporazume. Stavkom 4. propisano je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije donijeti propis kojim će se detaljnije razraditi kriteriji oslobađanje ili umanjjenje upravno kaznene mjere. Institut izricanja upravno kaznene mjere od tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja iz članka 64. kao i institut smanjenja ili oslobođenja upravno kaznene mjere uređen je u pravnoj stečevini člancima 23. i 24. Uredbe Vijeća (EZ) broj 1/2003, Smjernicama o metodi utvrđivanja kazni koje su propisane temeljem članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 1/2003., te Obavijesti Komisije o oslobađanju od kazni i smanjivanju kazni u slučajevima kartela.

GLAVA IX. SURADNJA AGENCIJE S DRUGIM TIJELIMA I SUDSKA ZAŠTITA (članci 66. do 69.)

Članak 66.

Člankom 66. propisana je suradnja Agencije s nadležnim pravosudnim, regulatornim i drugim tijelima u predmetima koji su vezani za narušavanje tržišnog natjecanja na teritoriju Republike Hrvatske. Stavkom 2. propisana je obveza ministarstva nadležnog za unutarnje poslove za pružanjem pomoći pri provedbi nenajavljene pretrage, dok je stavkom 3. propisana obveza tijela državne uprave te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i svih pravnih osoba s javnim ovlastima na dostavu zahtijevanih podataka i dokumentacije, bez naknade.

Članak 67.

Ovaj članak propisuje način ostvarivanja sudske zaštite, odnosno propisuje pravo pokretanja tužbom upravnog spora pred Upravnim sudom Republike Hrvatske, u roku od 30 dana od dana dostave odluke stranci. Razlozi za tužbu su povrede propisa materijalnog prava o tržišnom natjecanju, bitne povrede odredbi o postupku, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne odluke o upravno kaznenoj mjeri i drugim pitanjima o kojima odlučuje Agencija. Pravo na podnošenje tužbe radi pokretanja upravnog spora pred Upravnim sudom Republike Hrvatske protiv zaključaka Agencije propisano je stavkom 2. dok su u stavku 3. propisane iznimke od tog prava. Stavkom 4. propisano je da tužba protiv rješenja Agencije zadržava izvršenje tog rješenja a stavak 5. propisuje da tužbu protiv rješenja Agencije kojim se utvrđuje povreda ovoga Zakona i izriču upravno kaznene mjere može podnijeti nezadovoljna stranka u postupku, a tužbu protiv rješenja Agencije kojim se utvrđuje da nije narušeno tržišno natjecanja u smislu odredaba ovoga

Zakona može podnijeti i podnositelj inicijative, odnosno osoba kojoj su zaključkom Agencije utvrđena ista postupovna prava kao i podnositelju inicijative.

Članak 68.

Člankom 68. propisano je da vijeće Upravnog suda Republike Hrvatske raspravlja i odlučuje na temelju činjenica koje su iznesene u postupku, te da tužitelj u tužbi ne može iznositi nove činjenice, ali može predložiti nove dokaze u pogledu činjenica koje je iznijela u upravnom postupku. U stavku 3. uređeno je da se nove činjenice mogu iznositi samo ako tužitelj dokaže da za odnosne činjenice nije znao ni mogao znati tijekom postupka.

Članak 69.

Ovim člankom propisana je žurnost postupaka pred Upravnim sudom Republike Hrvatske koji se pokreću na temelju ovoga Zakona, kao i nadležnost trgovačkih sudova za odlučivanje o naknadama štete zbog povreda ovoga Zakona.

X. IZVRŠENJE UPRAVNO KAZNE NE MJERE, ZASTARA I TROŠKOVI POSTUPKA (članci 70. do 73.)

Članak 70.

Odredbom ovoga članka propisuje se da rješenje Agencije kojim se izriče upravno kaznena mjera mora sadržavati rok i način uplate. Stavkom 2. propisano je da se upravno kaznene mjere uplaćuju po konačnosti rješenja Agencije, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, u korist državnog proračuna Republike Hrvatske. Stavkom 3. propisan je način prisilne naplate upravno kaznene mjere putem Ministarstva financija – Porezne uprave.

Članak 71.

Odredbom ovoga članka propisana je zastara pokretanja postupka i izricanja upravno kaznene mjere ako je od dana počinjenja povrede Zakona proteklo više od 5 godina. Također, propisani su uvjeti za prekid zastare, te apsolutna zastara koja nastupa nakon 10 godina.

Članak 72.

Ovim člankom propisana je zastara izvršenja upravno kaznene mjere zbog povrede Zakona ako je od dana dostave konačne odluke ili pravomoćne presude prošlo više od 5 godine. Propisani su uvjeti za prekid zastare, te apsolutna zastara koja nastupa nakon 10 godina.

Članak 73.

Člankom 73. utvrđuje da će se svi troškovi vođenja postupka u cilju utvrđivanja povrede Zakona i izricanja upravno kaznene mjere zbog povrede Zakona urediti Tarifom upravnih pristojbi iz Zakona o upravnim pristojbama.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (članci 74. do 79.)

Članak 74.

Ovim se člankom propisuje obveza svih subjekata da u primjeni ovog Zakona, a osobito u slučajevima postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju propisa, u skladu s člankom 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske, primjenjuju na odgovarajući način kriterije koji proizlaze iz pravilne primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskim zajednicama.

Članak 75.

Ovaj članak propisuje primjenu Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja iz 2003. godine na sve zahtjeve za pokretanje postupka zaprimljene u Agenciji, kao i na postupke koji su pokrenuti u Agenciji do 30. rujna 2010.

Članak 76.

Odredbama ovoga članka propisan je rok od tri mjeseca u kojem će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije, donijeti propise na temelju ovoga Zakona, kao i odgovarajuća primjena propisa donesenih na temelju Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja iz 2003. godine, do donošenja novih propisa. Također, propisana je i obveza Agencije da izmjeni i dopuni Statut i druge opće akte Agencije, u svrhu usklađivanja s odredbama ovoga Zakona.

Članak 77.

Odredbama ovoga članka uređena su prava i obveze članova Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, koji nastavljaju s radom i nakon stupanja na snagu Zakona, do isteka razdoblja na koje su imenovani, kao i pravo predsjednika i članova Vijeća da nakon razrješenja s dužnosti pa sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi, imaju pravo na naknadu plaće, a najdulje godinu dana. Ista ili slična zakonska rješenja za članove Vijeća nalaze se u Zakonu o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, broj 73/2008) i sl.

Članak 78.

Ovaj članak propisuje da danom početka primjene ovog Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja iz 2003. godine.

Članak 79.

Ovim člankom propisuje se objava Zakona u „Narodnim novinama“, te stupanje Zakona na snagu 1. listopada 2010. godine.